

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Veac nou

1921-1961

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

40 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA
PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

18 ANUL XVII
5 mai 1961
(842) 12 PAGINI
1 LEU

Calea Griviței

Strada s-a îndulțit până aici, cu geamurile, cu vitrinele ei, cu balcoanele, cu mulțimea înghesuită pe trotuare. Și, deodată vântul a furat grilajele și firmele. De la podul Grant încolo fumul se întinde mareț peste casele joase. Sus, de pe paserelă, zărești gara cu hăturile ei metalice pe care aleargă locomotive și trenuri lungi. Ochiul semaforetelor clipește ca în somn. Când e ceață, meduze lăptoase se fugăresc deasupra liniilor. Toamna-i frumos. Parcă terasamentele umezite se ridică până sub burta de beton a podului. Sosesc accelerate și fumul visează multă vreme deasupra cartierelor.

Între șine zac aruncate lăzi cu gunoarie pline de cutii scumpe de țigări lepădate de călători, cutii îmbrăcate în hârtie și hârtie subțire de argint, cutii care miros frumos a tutun bun. Cite un norocos mai găsește cite o țigară lungă, cu plută la cap, țigară de sărbătoare fumată la zile mari.

Vara pe aici miroase a cărbune și a zgură. Printre drujii de lemn, unși cu catran, crește o iarbă rară și palidă, hrănită cu piatră, iarbă feroviară. În culcușul ei, aspru și-au găsit moartea citeva domnișoare învelite de bărbați fără inimă pentru că în unele nopți, de pe paserelă, și-au dat drumul în jos niște păsări curioase, cu brațe în loc de aripi.

Veneau cine știe de unde, poate de dincolo de străzile întortochiate de lângă cimitirul Sfânta Vineri sau din uțele noroioase ale Giuleștilor. Pe aici nu ard becuri, ci lămpi cu gaz. Piatra a rămas undeva pe Grivița. Lut, case joase, ferestre strimbe intrate în pământ, oameni palizi, ființele care stau ca niște cirtute în bordeiele Cuțaridei. Criza, mama tuturor, aici și-a găsit culcușul cel mai bun. E teritoriul Foamei, al spaimii, al urii și al revoltei, muzele Mizeriei, cătețele nemincate ale Griviței.

Pașii grăbiți a omului-reclamă și ai unei se îndreaptă spre Ateliere. Ultimul fluturaș, așa cum au prevăzut, a fost așezat pe vitrina italianului care cioplește cruci de marmură lângă cimitirul Sfânta Vineri. E rindul „Ceferistului roșu” — ediția specială. Au ajuns lângă dugheana în care se vind lumânări. În galant arăună feștile lungi. Bastoanele de ceață, cu desene ciudate sint afumate de vreme, aproape negre. De departe par o orgă cu țevi de tuci.

Rumoarea cunoscută a Griviței a rămas undeva în urmă, în vreuun gang.

- Cât o fi ceasul, Ina?
- Știu eu?
- Mai avem timp să ne întoarcem?
- Avem.
- Ți-e frig?
- Nu prea.
- Ce-i cu Atelierele?

De aici nu se mai aud vocile celor citeva mii de bărbați. În clopotnița cimitirului Sfânta Vineri bat clopote rare pentru sufletul onorabilului negustor Enache Domnișor, să-i fie țarina ușoară și somnul de veci, dulce.

- Aruncă papul!
- De ce?
- Pe aici sint agenți!
- Bine!

Fata zvirlă cutia peste gard.

— Dacă aveam timp îți mai dădeam un ceai. În spențerul ăsta nu te stringe?

- Cine să mă stringă?
 - Frigul.
 - N-are el timp de mine! Haide, pasul mare!
 - Uită-te ce de jandarmi trec.
- Din trupurile cailor ies aburi albi, ca o răsuflare bărbătească. La soldați se bălăbăne săbiile.
- Uite-i.
 - Ii văd.
 - Sint mulți...
 - Și noi...

Deasupra cimitirului cîrle ciorile. Cad pe casele mărunte și se sfătuiesc în gura mare.

Cine cunoaște strada știe că ceva nefiresc plutește deasupra Griviței, un blestem, o surdă amenințare. Nu se mai aud cazamele de la Ateliere. Omul-reclamă mărește pașii

- Te ții?
- Mă țin, dar de ce te grăbești?
- Vreau să văd Trebuie să ajungem înaintea jandarmilor. Cred că vor opri circulația.
- Și tramvaiele?
- Și tramvaiele.

Pe lângă ei trec doi olteni cu garnițele de gaz goale. Dacă stai pe loc, poți s-aizi cum pocnesc la ace macazele cu un zgomot sec, sporit de ecoul zilei de februarie. Deasupra liniilor se schimbă luminile semaforetelor: niște garoafe de ceață, când verzi, când roșii, abia lucind.

— Cei de la Tracțiune bagă locomotivele la căldură, spune Mareș.

— Aha...

Acum. Ce-i asta? Un zgomot repetat de tamboane lovite unul de altul. Răsună de pretutindeni, dinspre stația BM unde se descarcă mărfurile, dinspre liniile moarte pe care stau uitate numeroase garnituri și mai ales dinspre stațiunea de reparare a locomotivelor. Tot parcul de vechituri se însuflețește dintr-odată. În curtea depoului citeva ceferiști împing vagoanele spre locurile acoperite.

Alte zgomote. La Hală, montatorii lovesc cu ciocanele osiile roților. Acum se aude și sirena. Cefereul vorbește în limba uneltelor.

În spate, galopul cailor s-a accelerat. S-a făcut

foarte frig. Din cerul apăsător scapă o ninsoare rară, cu fulgi rătăciți. De aici se aude forțota mulțimii strinse în fața intrării nr. 1. Lângă mezelăria Pațac stă mulțimea femeilor și copiilor celor dinăuntru. În fața cabinei portarului așteaptă pichetele de greviști. Tramvaiele abia se mai mișcă, înecate în marea de oameni. Sirena se aude acum foarte puternic. Curtea Atelierele e acoperită cu petece de zăpadă. Trec în pas alergător, de colo-colo, echipele de autoapărare, înarmate cu drugi de fier și ciocane. Pe acoperișul cazangeriei și al oțelăriei s-au așezat muncitorii. Bărbații ridică din

FRAGMENT DIN ROMANUL STRADA de EUGEN BARBU

cînd în cînd brațele negre în aer și strigă mulțimii din stradă:

- Piine! Pace! Libertate!
- Piine! Pace! Libertate!
- Piine! Pace! Libertate!

Dinspre Gara de Nord sosesc autocamioane cu polițiștii și jandarmii călări. Plutoanele de soldați se string pe trotuarele din fața Reviziei, mult mai departe de intrarea principală. Sergenții au început să formeze cordoane, încercînd să izoleze mulțimea care trece strada, apropiindu-se de drugi albăstrui ai gardului de fier.

În jur se aud voci răzlete:

- Nu dorm nici ăștia!
- Or să-i împuste ca la Lupeni!...

Gardul Atelierele este înșesat de muncitori. Mulțimea cu țete întunecate și aspre privește strada. Sint cazangii de la secția nituri. Iși cheamă femeile mai aproape. Sergenții nu mai pot stăvili năvala. Peste zidul de piatră sint zvirlite piini mari, negre. Ucenicii aflați lângă meșteri le prind cu îndemnare. Printre barele ruginite sint strecurate sufertașele. Lucrătorii sorb fiertura săracă pe loc cu lingurile lor de tablă.

— Ina, fii atentă, acum...

Ziarul în format mic trece de sub haina subțire a omului-reclamă în buzunarul unui nevoiaș care privește îmbulzirea mulțimii. Omul a simțit foșnetul hîrtiei. Acum citește titlul scris cu litere groase:

**JOS STAREA DE ASEDIU!
CEREM ELIBERAREA CELOR
ARESTAȚI! TRĂIASCĂ GREVA
CEFERIȘTILOR!**

Omul-reclamă s-a strecurat mai departe urmaț de fată.

De sus, de pe acoperișul Atelierele se aude incontinuu strigătul sacadat al muncitorilor:

- Piine! Pace! Libertate!
- Piine! Pace! Libertate!

Ca să se încălzească, lovesc cu bocancii în marginile de beton ale acoperișului. Se aude un ropot de ținte de fier. Sirena îl acoperă din cînd în cînd, spărgînd aerul zilei de iarnă. În curte s-au aprins citeva focuri. Traversale de cale-ferată sint cărate de lucrători. Catranul cu care sint unse se aprinde numaidecît. Deasupra se ridică trimbe de fum înecătoare. Forțota de dincolo de gard nu încetează nici o clipă. Sub flăcări rămîn bălți negre de apă. Gheața se topește cu un sffrîit auzit pînă aici. Pămîntul își arată rănilile de zgură veche.

— Ina, ocolește puțin! Țasta îmi miroase de la o poștă că-i agent!

Ah, să mai aibă Mareș un fluturaș și un ac de siguranță, drept în spinare i l-ar prinde, dar nu-l vreme de joacă

Deasupra, sirena rupe liniștea zilei de februarie. Dincolo de gard se ridică o tribună de lemn. Lângă mezelăria Pațac, se aud comenzile oșterilor. Haidem mai departe, Ina! Femei și copii, bărbați de la R.M.S. și de la Saturn citesc ziarul și-l dau mai departe deși strada e înșesată de polițiști.

Pe un trotuar, un negustor ambulant îmbie femeile cu voce plîngătoare:

— Ia ațica, ațica, doamnelor! Ieftin! Ieftin! Ațica, ațica! Doi lei mosorelul, doi lei! Soldul! Ieftin! Soldul soldul!

Ina îl privește cu coada ochiului pe omul-reclamă.

— Auzi concurența!

— Fii serioasă că acum te trimt acasă! se răstește Mareș la ea.

Pe negustor nu-l ascultă nimeni. Toți se uită la sergenții care aleargă după copiii ceferiștilor. A-ceștia trec strada cu sufertașele bălăbăindu-se într-o mîna și le strecoară dincolo de gard. Cîte unul este cosit, se împiedică și cade în zăpadă. De dincolo și de dincoace de barele de fier răsună huiduieli prelungi. Cîteva femei gravide se indeasă către cordoanul de uniforme.

— Vrem să ne vedem bărbații! strigă cit pot, dar sergenții sint surzi.

Înspre biserica Sfîntul Gheorghe, are loc o intruire zburătoare. Deasupra capetelor s-au ridicat citeva pancarte. Literele strimbe, scrise cu vopsea roșie pe bucăți mari de carton se zăresc de departe:

TRĂIASCĂ GREVA CEFERIȘTILOR! JOS GUVERNUL!

Jandarmii caută să-și facă loc într-acolo, dar mulțimea le barează drumul. Cineva aduce o veste:

— La Chitila au fost oprite trenurile cu care veneau în fiecare dimineață lucrătorii din apropierea Bucureștilor!

— Huuuuuuooooo! răsună de pretutindeni strigătul mulțimii întăritate.

În fața intrării nr. 1 s-a oprit chiar acum un autocamion. Muncitorii de la fabrica Herdan descarcă piini, aruncîndu-le peste gardul Atelierele. Cazangii le adună, una cite una. Cine știe cit trebuie să mai întîrzie aici!

În stradă, numărul celor sosiți de la alte întreprinderi crește. Sint aici membrii sindicatului muncitorilor de la Vulcan, de la fabrica de cuie, hamali de la gară și mulți necunoscuți. Deasupra mulțimii se ridică cartoane umezite, ca niște fluturi mari, albi:

JOS CURBELE DE SACRIFICIU!

PACE ȘI PIINE!

JOS STAREA DE ASEDIU!

Pe tribuna de lemn se urcă pe rînd citeva ceferiști. Se face tăcere. Ca să acopere vocile greviștilor, sergenții fluieră anapoda.

Grivița era liniștită pînă ieri, nu semăna deloc cu cea de astăzi.

Să fi veniți primăvara să fi văzut calea negustorilor! Cum intri pe sub podul Constanței se fac niște case, cam băgate în pământ, e drept, dar case de om! Acolo, în ogrăzile mici de lut cîntă cocoși și se zbenguie copii. Cîte un acar cu timp mai mult crește gherghine și între ele așează bucăți de cărămidă, ca nu cumva musafirii să calce iarba proaspătă. Din loc în loc strălucesc globuri albastre, roz și verzi înfipite în cite un băi bine luat la rindea. Încăperile sint mici, unele au igrasie. Pe jos, bălegar, bine întins cu mină. Deasupra, preșuri făcute din zdrențe de la fabrica Saturn, niște preșuri grosolane, în toate calorile. Pe pereți, icoane sau fotografii de familie în care au murit niște clipe de demult. Uite, aici ginerele și mireasa, aici nașul cu nașa. Două luminări care ard, puțină beteadă. Rochia cu poalele prea lungi este lucrată mai sus, tot pe Grivița, lângă gară în prăvălia domnișoarei Aurica. Ginerele și-a cumpărat cu ocazia aceea niște haine de gata de la magazinul Dinicu.

(continuare în pag. 11-a)

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI
GENERAL A.R.I.U.S.

Redacția și administrația: București,
Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

40 DE ANI IN FRUNTEA POPORULUI

de **MARIN FLOREA IONESCU**

Vicepreședinte al Consiliului General
A.R.L.U.S.

Cînd acum 40 de ani lua ființă Partidul Comunist din România, clasa muncitoare, poporul român căpătau, după o zburcătoare istorie, acel conducător revoluționar, marxist-leninist, capabil să se pună în fruntea luptei pentru înlăturarea năzuințelor sale cele mai fierbinți, o lume fără exploatare și asuprire, o lume în care singurii stăpîni să fie cei ce muncesc, o lume care să se conducă după acele idei care au izbîndit pentru prima oară în Rusia, patria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Istoricul Congres din primăvara anului 1921, a însemnat încununarea acestor năzuințe ale poporului. Crearea Partidului Comunist din România reprezintă după cum arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej „rezultatul unui proces îndelungat de dezvoltare istorică a poporului nostru, rezultatul luptei sale de veacuri, pentru eliberarea socială și națională, continuată și ridicată pe o treaptă superioară de mișcarea muncitorească revoluționară”.

Crearea Partidului a constituit în același timp „o victorie istorică a leninismului împotriva oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din România”. Preluarea celor mai bune tradiții de luptă și îmbogățirea lor cu înțelegerea revoluționară de clasă, moștenirea celor mai valoroase idei ale trecutului și ridicarea lor pe treapta superioară a gândirii științifice marxist-leniniste, împlinirea viselor celor mai îndrăznețe cu lupta și munca pentru îndeplinirea lor — iată ceea ce a făcut din partid conducătorul recunoscut și iubit de mase.

Clasa muncitoare, țărănimea muncitoare, ceilalți oameni ai muncii exploatați de capitalism au urmat lozincile Partidului, izvorite din analiza profund științifică a momentului dat și corespunzînd celor mai profunde interese ale poporului.

Burghezia și moșierimea au fost înspăimîntate de prestigiul mereu crescînd al ideilor comunismului, de lupta maselor însuflețite și conduse de partid, pentru schimbarea orînduirii capitaliste și înlocuirea ei cu orînduirea socialistă. Arestările și schingiuirile (începute chiar în mai 1921, în zilele Congresului de constituire a Partidului Comunist din România), ilegalizarea Partidului (în 1924), faimoasa Doctură (care urma să devină în concepția clasei stăpînitore un mormînt colectiv al comuniștilor), Siguranța (cu cunoscutele ei metode de tortură), plutoanele de execuție, — toate aceste înfrîncări ale „libertății” și „democrației” burgheze au fost folosite pentru a înfrînge pe comuniști. Dar sorbind ca Anteu, forțe mereu proaspete din poporul care îi născuse și cărui îi aparțineau, comuniștii se aflau mereu în frunte, acolo unde era mai greu, acolo unde se făcea istoria fierbinte și ireversibilă a țării.

Între cele două războaie mondiale, Congresele Partidului, desfășurate în adîncă ilegalitate, au dat linia luptei pentru doborîrea regimului burghezo-moșieresc, pentru refacerea unității clasei muncitoare, pentru apărarea intereselor de zi cu zi ale clasei muncitoare și țărănimii muncitoare, pentru alianța muncitorească-țărănească, împotriva asupririi naționale, a fascizării țării și a pregătirilor de război, pentru eliberarea țării de sub jugurile monopolurilor străine, pentru prietenia cu Uniunea Sovietică.

Consecință directă a concluziilor trase de Congresul al V-lea al Partidului, luptele cefeștilor din februarie 1933, în care un rol important l-a avut Comitetul Central de acțiune al cefeștilor al cărui secretar era tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, au fost nu numai cele mai însemnate lupte de clasă din România, conduse de partid între cele două războaie mondiale, dar au însemnat și cea dintîi ridicare a proletariatului pe plan internațional împotriva fascismului — clama brună care se întindea în Europa.

Este un merit istoric de prim ordin al partidului, că folosind condițiile favorabile create prin înfrîngerea trupelor sovietice și sprijinindu-se pe starea de spirit antifascistă a poporului, — a organizat și condus victorioasa insurjecție armată de la 23 August 1944. Tara a fost eliberată, întreaga armată romînă a întors armele împotriva fiarei fasciste și a luptat alături de armata sovietică pînă la victorie. Visul celor mai buni luptători pentru libertatea și independența poporului român a prins să se înlăptuiască: sub conducerea partidului, poporul român a început prima etapă a revoluției populare, pe care avea s-o folosească ca bază pentru continuarea înaintare pe drumul socialismului.

Poporul nostru, condus de partid, a obținut cuceriri de seamă: instaurarea la 6 martie 1945 a primului guvern cu adevărat democrat din istoria țării, legiferarea reformei agrare, democratizarea aparatului de stat, reforme democratice ale justiției și învățămîntului — un șir întreg de victorii, care au culminat la 30 decembrie 1947 cu doborîrea principatului sprijin al reacțiunii — monarhia urîtă de popor.

Drum larg s-a deschis în fața a milioane și milioane de oameni conduși de partid din victorie în victorie. A început cea de a doua etapă a revoluției populare, în țara noastră.

O mare însemnătate pentru ofensiva continuă a forțelor socialismului a avut-o în februarie 1948 Congresul de Unificare, cînd a fost creat Partidul Muncitoresc Român, partid unic al clasei muncitoare din țara noastră, bazat pe principiile marxist-leniniste. Naționalizarea, la 11 iunie 1948 a principalelor mijloace de producție, a băncilor și societăților de asigurare, a înădăuit trecerea la o economie planificată bazată pe planurile de stat elaborate sub conducerea Partidului. Primele planuri cincinale (1950—1960), planul de 10 ani pentru electrificarea țării (1951—1960), aveau drept scop crearea bazei tehnico-materiale a socialismului. Partele au fost obținute succese însemnate în trecerea a sute și sute de mii de familii țărănești pe drumul transformării socialiste a agriculturii. Știința și cultura au pătruns adînc în popor.

O mare însemnătate în îndeplinirea planurilor noastre economice a avut-o ajutorul frătesc și multilateral al Uniunii Sovietice, ale cărui efecte binefăcătoare s-au vădit cu putere în toate succesele obținute în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei, culturii.

Toate acestea au făcut posibilă trecerea la etapa istorică

(continuare în pag. 10-a)

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej vorbind la o ședință sindicală din Galați
Desen de J. PERAHIM

Un moment de cotitură în istoria poporului nostru:

INFIINȚAREA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

Făurirea Partidului Comunist din România este rezultatul luptelor dirze și grele, plătite adesea

de Acad. prof.
P. CONSTANTINESCU-IAȘI

Vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

revoluționar, conducerea Partidului social-democrat s-a văzut nevoită să adopte „Declarația de

cu riuri de sînge de către poporul nostru de-a lungul veacurilor, în năzuința lui necurmată către eliberarea socială și națională. Această luptă glorioasă a fost ridicată pe o nouă treaptă de clasă muncitoare care, în focul bătăliilor greviste, al demonstrațiilor și manifestațiilor, al demascării oportunismului și-a creat un partid cu adevărat revoluționar — Partidul Comunist.

Dezorganizarea economiei naționale, inflația, înțepirea la maximum a exploatații, politica de jaf a imperialiștilor străini și romîni accentuasera, după primul război mondial, într-o mare măsură pauperizarea maselor muncitoare din țara noastră. În același timp, însă, înăsprirea exploatații maselor truditoare de la orașe și de la sate ruinate de războiul sîngeros, intervenția nerușinată a imperialiștilor străini în toate sectoarele de activitate, intervenția contrarevoluționară împotriva Uniunii Sovietice au contribuit la sporirea avîntului revoluționar al maselor. Căci poporul muncitor din țara noastră voia să urmeze exemplul muncitorilor din Rusia, care sfărîmaseră cătușele celei mai crunte împilări. Masele muncitoare se săturaseră pînă în gît de războiul imperialist, doreau fierbinte pămînt pentru țărani, un guvern muncitoresc-țărănesc care să le îplinească aspirațiile de dreptate socială. În aceste împrejurări, exemplul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie radicaliza pe zi ce trecea masele pauperizate din țara noastră, făcea să se ridice pe o nouă treaptă lupta revoluționară a clasei muncitoare și a țărănimii.

Elementele cele mai înaintate ale clasei muncitoare își dădeau seama că numai un partid în stare să urmeze și să aplice exemplul comuniștilor ruși putea conduce cu succes lupta poporului muncitor în noua etapă istorică. În acest fel au luat naștere, încă în 1917, primele grupuri comuniste care au început să activeze ilegal atît în cadrul partidului socialist cît și în afara lui.

Sub imboldul cuvîntelor de ordine lansate de grupurile comuniste și sub conducerea lor, în tot cursul anului 1918 au avut loc puternice lupte revoluționare, greve, demonstrații. Analizînd situația internațională din această perioadă, V. I. Lenin a putut să constate că „focul insurecției armate izbucnite în Rusia a cuprins o serie de țări” și a subliniat că „focul a trecut și în România”.

Grupurile comuniste desfășurau o neobosită activitate de ridicare a maselor la luptă împotriva exploatații capitaliste, împotriva regimului de înfometare și de sîngeroasă opresiune înfierau politica de colaborare cu burghezia propovăduită de conducătorii social-democrați și de dreapta, chemau masele să-și făurească propriul lor partid de luptă — Partidul Comunist — demascînd planurile criminale ale burgheziei și moșierimii de a organiza intervenția împotriva Rusiei sovietice.

Către sfîrșitul lunii noiembrie și începutul lunii decembrie 1918 luptele muncitorești au culminat cu o serie de acțiuni desfășurate în același timp în diferite centre din țară. Sub presiunea valului

principii a partidului socialist” (cum a început să se numească fostul partid social-democrat), „Declarația” stabilea că trebuie urmat exemplul eroicului proletariat rus și că pentru a dobîndi victoria trebuie instaurată dictatura proletariatului.

Nerușinata provocare și măcelul de la 13 decembrie 1918 n-au însemnat de loc — așa cum sconta guvernul burghezo-moșieresc — „mormîntul mișcării muncitorești” din România. Dimpotrivă, lupta oamenilor muncii împotriva politicii antipopulare și a acțiunilor contrarevoluționare antisovietice ale guvernului Brătianu se adîncea, îmbrăca mereu alte forme.

Grupele comuniste din sinul partidului socialist întăreau mereu curentul de stînga din partid și sindicate. În iunie 1919 au apărut „Instrucțiunile pentru tovarășii și organizațiile comuniste din țară”, care preconizau folosirea învățaturii și tacticii Internaționalei a III-a; a apărut „Biblioteca comunistă” și o seamă de foi, ca „Revoluția socială”, care militau în același scop. În vara lui 1919 grevele muncitorești, care împlăteau revendicările economice cu cele politice, au cunoscut o nouă amploare; la 21 iulie o uriașă grevă de solidaritate cu întreg proletariatul mondial, a avut drept cuvînt de ordine apărarea Rusiei sovietice împotriva acțiunilor intervenționiștilor din Apus.

Activitatea comuniștilor din România a crescut și mai mult în cursul anului 1920, însuflețită atît de realitățile de la noi cît și de exemplele din alte țări ale lumii: crearea unui mare număr de partide comuniste. Greva generală din octombrie, cu tot insuccesul ei — datorit oportunismului cuibărit în conducerea partidului socialist și sindicatelor — a avut darul de a lămuri și mai bine masele muncitoare despre necesitatea unui partid de tip nou, leninist, care să fie o adevărată avangardă a proletariatului din țara noastră.

Grupurile comuniste duceau o puternică și susținută muncă de clarificare ideologică. În urma acestei acțiuni, majoritatea secțiilor partidului socialist au aderat la ideea afilierii la Internaționala Comunistă, la principiile leninismului. Prin ziare, manifeste, consfătuiri, elementele înaintate cereau convocarea Congresului pe țară al partidului socialist în vederea transformării acestuia în partid comunist. Conducătorii oportuniști de dreapta și centristii se ridicau cu înverșunare împotriva convocării Congresului, pe care căutau să-l amîne cu orice preț. În ciuda manevrelor lor, însă, în martie 1921 a avut loc la Iași conferința pentru crearea unei conduceri centralizate a tuturor grupurilor comuniste. Ea a pus în fața comuniștilor sarcina desfășurării unei intense activități politice pentru crearea unui partid comunist și afilierea la Internaționala a III-a.

(continuare în pag. 10-a)

ÎN ÎNTÎMPINAREA GLORIOASEI ANIVERSĂRI

LA NOI, LA „INDUSTRIA BUMBACULUI-A“...

Acum două luni, în sectorul filatură al întreprinderii noastre a avut loc o constituire cu muncitorii celor nouă brigăzi de producție. Au luat cuvântul toate șefele de brigadă și multe muncitoare. Fiecare și-a luat un angajament ori a chemat la întrecere tovarășele de muncă sau brigăzile din alte schimburi, în vederea obținerii unei producții mai mari de fire peste plan și a reducerii prețului de cost. Așa au socotit filatoarele să cinstească cea de a 40-a aniversare a Partidului nostru, cărui îi datorăm viața noastră de astăzi, din ce în ce mai îndestulată și mai frumoasă.

Împreună cu fetele din brigada pe care conduc ne-am luat atunci angajamentul să depășim planul de producție pe fiecare schimb cu 1,5-2 la sută și am chemat la întrecere brigada nr. 2 din schimbul doi condusă de tov. Elena Uță.

Din ziua aceea, în munca brigăzii noastre s-a simțit un ritm mult mai viu. Toată lumea vine cu un sfert de oră înainte de începerea schimbului, pentru a lua din timp în primire mașinile (brigăzii noastre li sînt repartizate șase ringuri). Urmărim în primul rînd ca nici o mașină să nu fie „incurcată“, adică să nu aibă fire rupte, care duc la scăderea producției. Îndată ce începe lucrul, toate fetele se află la „posturile“ lor. Sortăm din timp țevile așa încît atunci cînd se lasă levată să le putem înlocui cît mai repede.

În brigada noastră folosim adesea ajutorul reciproc între mașini. Cînd muncitoarele din echipa de levată ridică țevile încărcate și le înlocuiesc cu altele goale, ele sînt ajutate de mașiniste, pentru ca această operație, care cere oprirea mașinilor, să fie făcută în cel mai scurt timp.

Acestea au fost mijloacele care au dus la realizarea angajamentului nostru. La sfîrșitul trimestrului întii, brigada pe care conduc a avut o depășire a producției de 1,8 la sută, ceea ce înseamnă 700 de kg fire de bumbac peste plan. În ultima perioadă, am sporit această depășire.

În întrecerea cu brigada a doua, am continuat să fim pe primul loc. Și asta nu numai în ce privește obiectivul depășirii producției pe fiecare schimb, ci și în celelalte puncte: reducerea prețului de cost și calitatea.

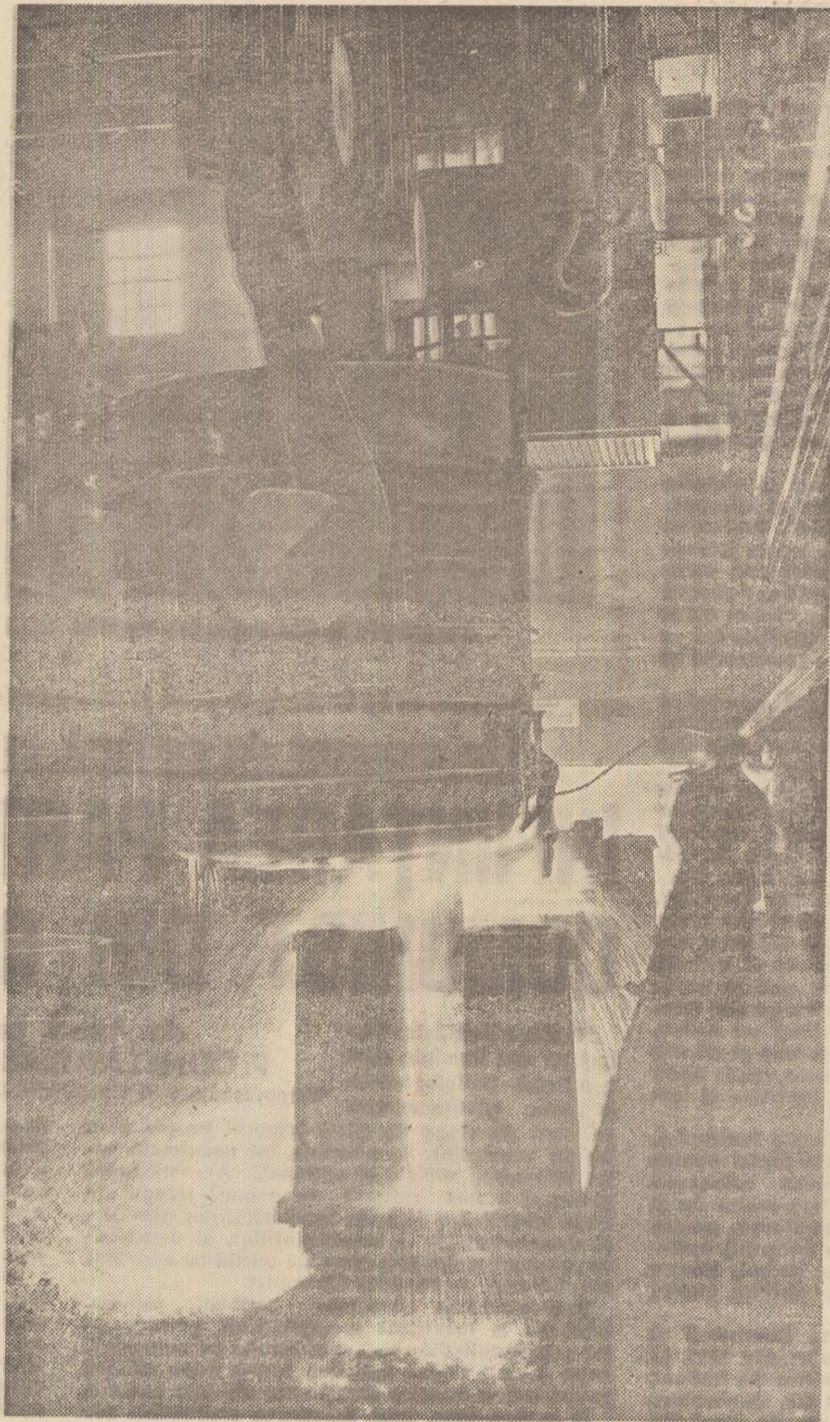
Pentru reducerea prețului de cost al producției de fire căutăm să recuperăm cît mai multe țevi precum și resturile de bumbac care înainte se iroseau. Folosim orice „fereastră“ ivită în producție pentru a sorta țevile recuperate. Se întîmplă astfel să recuperăm țevi folosite a doua și a treia oară. De asemenea, ne îngrijim cu toatele să păstrăm cît mai curat locul de muncă. Nu aruncăm țevi pe jos, iar resturile de bumbac le stringem în sorturi. Așa dat, aceste resturi cădeau pe jos, se murdăreau de ulei și nu mai puteau fi recuperate decît ca deșeurii.

La obținerea unor bune rezultate în producție a contribuit și străduința noastră de a avea în brigadă numai muncitoare cu o calificare corespunzătoare. Cele mai bune lucrătoare — Gherghina Ichimescu și Maria Rădulescu — împărtășesc metodele de minuire corectă și celorlalte membre ale brigăzii. Împreună cu Maria Rădulescu ne ocupăm și de instruirea celor două muncitoare nou angajate — Georgeta Tudor și Elena Sandu — repartizate în brigada noastră.

Ne-am străduit așa dar ca în cinstea aniversării Partidului să obținem o producție sporită și în același timp să facem din brigada noastră unul dintre colectivele de muncă exemplară din întreprindere.

Constanța Mihai

șefă de brigadă
la întreprinderile pentru
Industria Bumbacului-A, București

Ne-am sporit angajamentele inițiale

Colectivul combinatului nostru a răsunat întodeuna cu entuziasm la chemările Partidului. În anii de după eliberare ca și în anii cînd partidul se afla în adîncă ilegalitate. Noi, muncitorii mai tineri am fost dintotdeauna educați în acest spirit de organizația de partid și de muncitorii vîrstnici care au fost alături de Partid și au dus greul luptelor împotriva claselor exploatare.

De aceea Chemarea în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului a găsit un ecou adînc și în rîndurile furnaliștilor. Pentru a îndeplini sarcinile trasate de Partid avem la îndemînă condiții de muncă cum n-au mai fost niciodată în trecut. Furnalul la care lucrez nu este dintre cele mai mari dar în ultimii ani el a fost reconstruit și toate procesele tehnologice au fost mult îmbunătățite. Eu și echipa mea am socotit că avem toate condițiile pentru a da fontă de calitate și că dacă vom munci cu grijă rezultatele vor fi bune.

Și cu adevărat, așa s-a și întîmplat. În luna martie și pînă la data cînd am scris rîndurile de față, echipa noastră n-a dat nici o tonă de fontă declasață. Toată fonta a fost de bună calitate. Cum am obținut acest succes? Trebuie să arăt mai întii că am fost mult ajutați de tovarășii de la încărcare în timpul asta ei au avut grijă ca furnalul să fie în permanență

cu încărcătură completă, contribuind astfel la obținerea unor indici înalți de calitate.

A fost de asemenea asigurată o încălzire constantă a furnalului, iar noi am respectat cu multă atenție graficul de descărcare a furnalului. Toate aceste măsuri la un loc au avut drept rezultat un mare spor de calitate și realizarea planului în proporție de 111,53 la sută. Echipa noastră a reușit să obțină și un alt indice înalt: peste o tonă de fontă la metru cub de volum util.

Am contribuit astfel la realizarea angajamentului pe care l-au luat muncitorii de la furnalele 1-4: în cinstea aniversării Partidului să dea 1.200 tone de fontă peste plan și să reducă cantitatea de fontă declasață cu 30 la sută. Acum noi cei de la furnalele 1-4 ne-am angajat să dăm pînă la 8 mai 2.000 tone de fontă peste plan, adică ne-am sporit angajamentul cu 800 de tone. Vom munci cu hotărîre pentru a atinge și această cifră. Mai multă fontă înseamnă mai mult oțel, mai multe mașini de care are nevoie poporul nostru în lupta pentru o viață tot mai frumoasă.

Duca Dumitru

prim topitor la furnalul nr. 1
Combinatul siderurgic
„Gheorghe Gheorghiu-Dej“
Hunedoara

LA G. A. S. „PARTIZANUL“ — DRAGALINA

Aici, în inima întinsei stepe, oamenii noi din patria noastră, cu vrednicia și destoinicia lor, i-au dezmințit pe cei care prevesteau, pînă mai ieri, sărăcia acestui pămînt al Bărăganului. Într-adevăr, încă din primii ani de la înființarea gospodăriei noastre, strădaniile colectivului ei au izbutit să nimicească trista scornire a trecutului potrivit căreia stăpînirea Bărăganului ar trebui să păcătuiască printr-o productivitate din ce în ce mai săracă. E, desigur, locul să amintim că dacă în 1956, de pildă, nu scoteam decît 1181 kg grâu la hectar, în 1960 productivitatea aceeași întinderi de pămînt a fost de 3010 kg grâu la hectar. Aceeași linie ascendentă de la recoltele de grâu a putut fi constatată în 1960, și la porumb cu 3334 kg. la hectar, la ovăz cu 2262 kg. la hectar, iar în producția de lapte s-au obținut 3247 kg. pe cap de vacă furajată, de unde numai cu patru ani înainte — în 1956 — nu se obținuseră decît 1863 de kg.

Am amintit cele de mai sus ca să subliniem că întrecerea în cinstea celei de a 40-a aniversări de la înființarea Partidului nostru s-a bucurat de o bună bază de plecare. Ele ne îndreptătesc convingerea că angajamentul celor 10 brigăzi care se ocupă cu culturile de păioase și leguminoase și al celor 11 brigăzi zootehnice, luat în cadrul întrecerii — cu obiectivul creșterii producției agricole și al producției de lapte cu 19 la sută față de 1960 — va fi nu numai îndeplinit ci și depășit.

Metoda folosită pentru dobîndirea acestor rezultate a fost, în primul rînd, organizarea pe ramuri a muncii în cadrul gospodăriei, toți membrii colectivului făcînd propuneri și străduindu-se, apoi, cu însuflețire să le traducă în practică. Pe această linie a măsurilor nu numai organizatorice ci și tehnice au fost efectuate din vreme însămintările în arătură adîncă de 30 cm, incorporarea sub această arătură a unei cantități de 400-600 kg de superfosfat la hectar, împrăștierea de la mică înălțime, din avion, a cantităților necesare de îngrășăminte azotoase suplimentare, de asemenea o atență și permanentă îngrijire a terenului. În această direcție se cuvin evidențiați în mod deosebit oameni aparținînd diverselor brigăzi ca, de pildă, mulgătorii Lazăr Căplari, Florea Buzatu, Ștefan Rurac, crescătorii de vite Ion Bejușca, Ioan Nichiforeanu, N. Gheorghiu, mecanizatorii Gh. Dumitru, V. Constantinescu, I. Buga, C. Alecu, Const. Zlotea, C. Tăperea, Ion Constantin, N. Ilie, D. Chirea și alții, care s-au străduit să-și însușească învățămintele agrozootehnicii înaintate și să le aplice cu rodnicie în munca desfășurată la G.A.S. „Partizanul“—Dragalina.

Mai trebuie spus că în obținerea unor din cele mai bune rezultate dobîndite pe ogoarele gospodăriei noastre și în creșterea șeptelului un rol de seamă îl are însușirea învățămintelor aduse de tovarășii care au vizitat înfloritoare sovhozi din Uniunea Sovietică, a căror experiență constituie, pentru muncitorii gospodăriilor noastre de stat, un neprețuit îndreptar.

Socotim că, pe baza realizărilor de pînă acum ca și a înfăptuirilor ce se vestesc dar, mai presus de orice, datorită muncii avîntate a întregului colectiv, G.A.S. „Partizanul“ — Dragalina se va alinia, și de data aceasta, printre fruntașii rezultatelor pe care le va raporta Partidului vor constitui, pentru fiecare membru al colectivului nostru, puncte de pornire pentru noi pași înainte.

N. Niculae

Directorul G.A.S. „Partizanul“—
Dragalina

Tovarășii N. S. Hrușciov și Gh. Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R.

In slujba păcii

Relații de sinceră prietenie și strânsă colaborare

Sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Român, politica externă a Republicii Populare Romine este o politică de pace, de prietenie cu toate popoarele. Respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne ale altor state, cultivarea de relații economice și culturale reciproc avantajoase cu toate țările, indiferent de sistemul social-economic căruia îi aparțin, sint principii de bază ale politicii externe a țării noastre.

Politica externă a Republicii Populare Romine este o politică activă îndreptată spre coexistență pașnică cu statele cu orînduri diferite. Ea se inspiră din mărețele principii leniniste definite de primul Decret al Păcii care a vestit zorii unei noi ere pentru omenire și care, conturîndu-se tot mai mult în cei 44 de ani de existență a marii Țări a socialismului, s-au concretizat în toate relațiile externe ale Uniunii Sovietice.

Demascînd încă din primele zile ale Marelui Octombrie așa-zisa „diplomație secretă” cu manevrele ei necinstite, Uniunea Sovietică a promovat o politică externă nouă, o politică a tratativilor deschise, în văzu și cu participarea directă a popoarelor, o politică bazată pe principiul rezolvării pe cale pașnică a problemelor litigioase.

Această politică este strălucit definită de Declarația Consfăturii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova. „A lupta pentru pace astăzi — se spune în Declarație — înseamnă a da dovadă de cea mai mare vigilență, a demasca neobosit politica imperialismului, a urmări cu atenție uneltirile și mașinațiile ațîțătorilor la război, a ridica minia sfîntă a popoarelor împotriva aceluia care se orientează spre război, a întări organizarea tuturor forțelor iubitoare de pace, a intensifica neîntrerupt acțiunile hotărîte ale maselor pentru apărarea păcii, a consolida colaborarea cu toate statele care nu sint interesate în noi războaie”.

Pentru transformarea în fapte a acestor înalte principii Uniunea Sovietică, țările lagărului socialist nu precupețesc nici un efort. Recent, măreața cucerire a poporului sovietic, trimiterea unui om în Cosmos, minunată victorie a rațiunii umane, a fost pusă și ea în serviciul păcii, al bunei înțelegeri între popoare. Iar cînd, cîteva zile mai tîrziu, mirșava agresiune împotriva Cubei se sfîrșea de rezistența eroică a viteazului ei popor iubitor de libertate și ațîțătorii americani la război, spumegînd de furie neputincioasă începeau din nou să zăngăne armele, Nikita Sergheevici Hrușciov, reamintînd președintelui Kennedy o serie de fapte neplăcute, dar adevărate, își încheia răspunsul adresat acestuia tot cu o chemare la pace: „Dorim în mod sincer să ne înțelegem cu dv. și cu celelalte țări în problema dezarmării, precum și în alte probleme a căror soluționare ar contribui la asigurarea coexistenței pașnice, la respectarea reală a voinței popoarelor și la neamestecul în treburile lor interne”.

Credincioasă principiilor leniniste ale păcii și coexistenței pașnice, Republica Populară Romină folosește politica sa externă ca un instrument pus în slujba acestor înalte concepții despre relațiile dintre state.

Susținînd activ înțeleapta politică a Uniunii Sovietice de care ne leagă o strînsă prietenie, politica externă a Republicii Populare Romine se afirmă tot mai mult pe plan internațional. Căci eforturile ce le depune pentru asigurarea păcii în lume, pentru apărarea securității popoarelor îi conferă, alături de celelalte țări socialiste un înalt prestigiu, stîmna maselor largi din întreaga lume.

Tratatul romino-sovietic de prietenie, colaborare și asistență mutuală, semnat la puțină vreme după instaurarea puterii populare în patria noastră constituie o strălucită confirmare practică a principiilor politicii noastre externe.

Sprîjinind cu toate forțele inițiative și propunerile constructive ale Uniunii Sovietice care militează cu energie și tenacitate pentru preîntîmpinarea unui nou război, pentru dezarmarea generală și totală și lichidarea colonialismului sub toate formele sale țara noastră, prin acțiunile întreprinse aduce o contribuție valoroasă la promovarea principiilor coexistenței pașnice. Se cuvin amintite aici, între altele, propunerea privitoare la dezvoltarea colaborării interbalcanice și la crearea unei zone denuclearizate și fără arme rachetă în Balcani, propunerea de a se promova în rîndurile tineretului ideile păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare etc.

În condițiile în care forțele întunecate ale agresiunii continuă uneltirile împotriva popoarelor intensificînd goana înarmărilor, reinviind militarismul revanșard german, țara noastră, alături de celelalte țări ale lagărului socialist desfășoară cu maximă energie și vigilență lupta pentru apărarea păcii.

După Consfătuirea de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești a devenit și mai limpede că marele lagăr al socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică, cu imensa sa putere economică, tehnico-științifică și militară, cu politica sa fermă de pace este capabil, prin acțiunile unite pe care le întreprinde, să zădărnicească uneltirile dușmanilor păcii, să prevină un nou război mondial, să apere pacea și securitatea popoarelor.

Strînsele relații de prietenie cu Uniunea Sovietică, ajutorul multilateral, internaționalist de prim rang primit din partea acesteia înzecește forțele poporului român, îi fac mai spornică munca creatoare desfășurată sub conducerea partidului pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pentru apărarea celui mai de preț bun al omenirii — pacea. Alături de tezaurul neprețuit al învățăturii marxist-leniniste, călăuză sigură pe drumul construirii vieții noastre noi, prietenia romino-sovietică reprezintă forța motrice a tuturor acțiunilor pe care le întreprinde poporul nostru spre un viitor fericit și luminos, spre o viață internațională pașnică ferită de neînțelegerile, de conflagrațiile care au adus atîta rău omenirii în ultimele decenii ale veacului nostru.

Octav Livezeanu

Vicepreședinte al Institutului Român pentru relațiile culturale cu străinătatea.

Răsfoind presa sovietică

IN ANII ACEIA...

Din primele zile ale existenței sale Uniunea Sovietică a fost solidară cu lupta clasei muncitoare din România și a partidului ei pentru drepturi și libertăți, pentru o viață mai bună.

Răsfoind presa sovietică din anii aceia vom întîlni multe știri privitoare la mișcările care aveau loc în țara noastră, mișcări în fruntea cărora s-a situat întotdeauna Partidul Comunist

Publicăm alăturat fotocopiile unor articole dintr-o serie de ziare sovietice, care oglindesc evenimentele, grevele și luptele revoluționare ce s-au desfășurat între anii 1929—1933.

Intr-un număr din „Pravda”, din 10 August 1929, un grupaj de articole este consacrat grevelor minerilor din Valea Jiului și cruntelor represalii la care au fost supuși cei ce s-au ridicat pentru o viață mai omenească.

Greva minerilor din România continuă (Pravda 10 august 1929)

„Membrii sindicatelor revoluționare au fost arestați în masă. Soldații au tras în greviști fără somații” — iată doar două dintre subtilurile articolelor citate. În același grupaj, se scrie despre adunările de protest care au avut loc în puternicul centru muncitoresc ucrainean Luğansk. Muncitorii de la fabrica „Artiom” și-au exprimat indignarea față de acțiunea criminală întreprinsă de guvernul burghezo-moșieresc din România împotriva minerilor din Valea Jiului, adresînd o moțiune de protest care se încheie cu cuvintele: „Salut frățesc proletariatului român!”

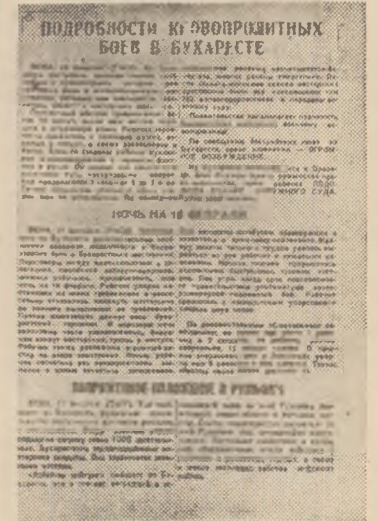
Mitinguri asemănătoare au avut loc și la alte întreprinderi din localitate. Muncitorii și muncitoarele de la fabrica de ciorapi au donat salariul pe o zi pentru ajutorarea familiilor minerilor ucși de guvernul criminal. Iar colectivul uzinei „Revoluția din Octombrie” a cedat în același scop o parte din salariul lunar.

Presa sovietică din anii aceia s-a ocupat pe larg de luptele cefeștilor de la Grivița Roșie. Uneia dintre cele mai glorioase pagini din istoria mișcării noastre muncitorești i-au fost consacrate numeroase comentarii.

Din articolele publicate răzbate indignarea întregului popor sovietic față de acțiunea criminală a autorităților rominești care au răspuns cu focuri de armă revendicărilor legitime ale cefeștilor bucureșteni.

„Tratativilor dintre guvern și delegația trimisă de muncitorii care luptau pe baricade, au continuat în tot cursul nopții de 16 februarie. Muncitorii și-au apărut cu îndrîjire revendicările și au refuzat categoric să părăsească atelierele pînă cînd guvernul nu le va satisface cererile. Împotriva răsculaților, a fost trimisă întreaga garnizoană a orașului București. Spre dimineață, cînd s-a împlinit termenul fixat de guvern răsculaților, armata a pornit atacul. Timp de două ore muncitorii s-au luptat cu o vitejie fără

seamăn” — se scrie într-un articol publicat în ziarul „Izvestia” din 18 februarie 1933.

Amănunte privitoare la luptele sîngeroase din România. (Izvestia 18 februarie 1933)

Presa sovietică a relatat pe larg felul cum au decurs luptele dintre muncitorii și armată, subliniînd eroismul cefeștilor.

Dar, oprindu-se în mod special asupra evenimentelor dramatice de la atelierele „Grivița Roșie” din București, ziazele sovietice scot în evidență faptul că valul revoluționar a pornit din Capitală și spre restul țării. În articolele la care ne referim se amintește și de mișcările care au avut loc la Reșița, Ploiești și în alte localități din țară.

Presa sovietică a oglîndit situația din România nu numai prin intermediul articolelor. În grupajul alăturat reproducem un desen al lui Iuri Ganf, care satirizează panica de care au fost cuprinși capitaliștii romini în fața valului crescînd al mișcării muncitorești. Pentru liniștea lor, ei propuseră un proiect de „curățire” a atmosferei bucureștene prin mutarea întreprinderilor în afara orașului.

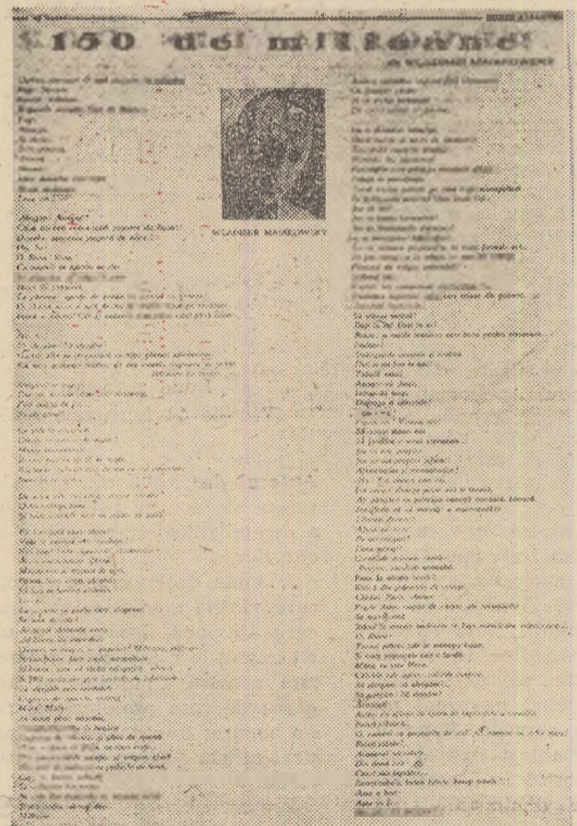
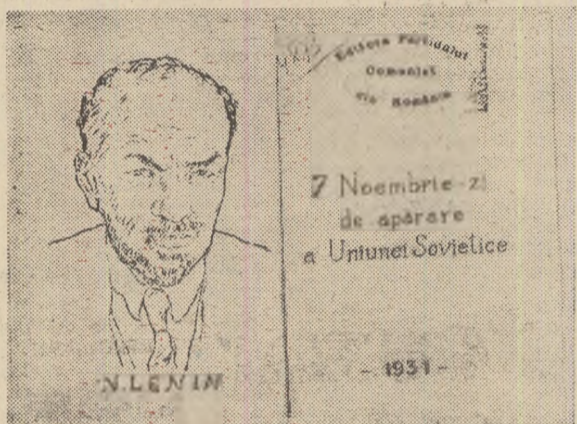
Două proiecte (Pravda 14 februarie 1933)

Autorul desenului oferă două variante ale acestui proiect: pe cea a capitaliștilor, și pe cea a muncitorilor.

...Iată doar cîteva exemple care vin să confirme interesul cu care Uniunea Sovietică a urmărit mișcările clasei muncitoare din țara noastră, dragostea și înțelegerea de care proletariatul român s-a bucurat întotdeauna din partea marelui său prieten — poporul sovietic.

L. S.

P A T R U D E C E N I I D E A C T I V I T A T E

Încă din prima zi a existenței sale, partidul nostru a înscris pe steagul său ideea solidarității, a prieteniei frățești cu Uniunea Sovietică. Cât de imperios necesară — stă martoră întreaga desfășurare a evenimentelor istorice din ultimele patru decenii. Cât de populară s-a dovedit a fi de la început această idee, ne putem da seama după tezaurul de simțăminte, de fapte, de acte eroice pe care l-a generat.

Din decembrie 1917 — efectiv la câteva zile după izbînda Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — datează aceste cuvinte a căror actualitate ne apare nedezmințită și astăzi:

„Muncitori!
Pacea, dorința tuturor popoarelor nu ne este adusă nici de Papa de la Roma, nici de împărați și regi, nici de boieri și fabricanți; pacea a fost cucerită pe baricadele orașelor Rusiei cu singele revoluționarilor, muncitorii și țărani, călăuziți de lumina socializmului!”

Sînt cuvinte dintr-un manifest semnat de „un grup de socialiști maximaliști” (traducere improprie a cuvîntului „bolșevic”), unul din grupurile care au luat mai apoi denumirea de comuniste și s-au avîntat ferm spre leninism. Maximaliștii își exprimau nu numai bucuria pentru triumful idelilor lui Octombrie ci și solidaritatea cu aceste idei:

„Muncitori!
În lături cu clasa stăpînătoare. Orice colaborare cu burghezia romînă este o abatere de la principiile revoluționare ale socializmului, ale fraților noștri din Rusia...

Ceea ce noi cerem, în Rusia s-a înfăptuit...

Sus inimile! Societatea capitalistă trebuie să dispară...

Ațintiți-vă privirea și îndreptați-vă pașii numai într-acolo unde flutură steagul roșu.”

În România se întimpla întocmai așa cum spunea Lenin: „Exemplul rus arată tuturor țărilor cele ceva, dar cu totul esențial din viitorul lor inevitabil și apropiat. Muncitorii înaintați din toate țările au înțeles de mult acest lucru, și de cele mai multe ori nu au înțeles, cit l-au sesizat, l-au simțit cu instinctul de clasă revoluționar.”

Instinctul de clasă, exemplul muncitorilor și țăranilor ruși (Partidul Comunist din România, conducător organizat al clasei muncitoare din România avea să ia ființă abia în 1921) i-a ajutat pe revoluționarii romîni să se orienteze în hățișul relațiilor de clasă din timpul primului război mondial spre interesele lor vitale.

„Începută în Rusia — revoluția se va isprăvi la celălalt capăt al lumii” — profetiza un manifest al muncitorilor socialiști editat în 1918 cu prilejul celei dintîi aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Este perioada cînd, la chemarea grupurilor comuniste, zeci de mii de soldați romîni refuză să participe la intervenția împotriva tinărului stat sovietic și trec în masă în Rusia. Aici se găseau unități ale flotei romîne și muncitorii evacuați. În apărarea Revoluției Socialiste se creează în 1918 la Odesa, Comitetul militar revoluționar romîn. Acesta organizează două batalioane revoluționare. Marinarii romîni de pe Dunăre și din Marea Neagră refuză să participe la intervenția antisovietică și se răscoală în ianuarie-februa-

rie 1918. Răscoalele marinarilor romîni au fost înăbușite în singe, dar au arătat cât de adevărate erau cuvintele lui Lenin: „Flăcările (insurecției proletare n.n.) s-au extins și asupra Romîniei...”

Aceste flăcări n-au putut fi înăbușite oricît încercări au făcut guvernele burghezo-moșierești. Exemplul Uniunii Sovie-

tice ținea treze inimile chiar în timpul celor mai crunte represii.

„Ce-i de făcut?” întreba într-un manifest din anul 1921 Comitetul Central al grupurilor comuniste din România. „Să ne întoarcem privirea către Republica comunistă din Rusia... Gîndiți-vă și pregătiți-vă pentru ziua de mîine... Numai munca într-o lume nouă fără stăpînitori și stăpîniți poate fi o muncă în folosul tuturor... Pentru o astfel de schimbare socială e nevoie de un partid comunist...”

Iar atunci cînd în urma istoricului Congres din mai 1921 a luat ființă Partidul Comunist din România (care s-a afiliat din prima zi la Internaționala a III-a) cea dintîi dintre Moțiunile adoptate a fost cea „Pentru proletariatul rus”: „Congresul... consideră ca una dintre cele dintîi și mai sfînte datorii ale sale să-și exprime adevîna sa admirație față de proletariatul rus, care ați prin opera măreață ce a înfăptuit cit și prin sacrificiile nenumărate aduse cauzei comuniste, formează astăzi avangarda proletariatului mondial în războiul său de dezrobire de sub jugul capitalist”.

Solidaritatea cu Uniunea Sovietică, apărarea internaționalistă a acesteia n-a fost pentru Partidul Comunist o problemă de conjunctură ci una de principiu. Pe măsură ce burghezia romînă turba de furie, înăsprea relațiile cu Uniunea Sovietică, pregătind — mai ascuns sau mai fășiș — războiul împotriva acesteia, Partidul Comunist din România, aruncat în adîncă ilegalitate, demasca în fața poporului caracterul tîlhăresc al agresiunii ce se pregătea.

„Trebuie arătat maselor muncitoare — se spunea într-o rezoluție adoptată în 1926 la Congresul al IV-lea al partidului — că războiul contra U.R.S.S., e războiul contra muncitorilor și țăranilor și contra popoarelor subjugate din toată lumea...”

Muncitorii și țăranii din România independent de naționalitate trebuie să ia poziție pentru înfrîngerea în război; ei tre-

buie să contribuie a U.R.S.S...”

Era perioada cînd era cînt un pion pe tabla de șahului, o țară careia i rol de sacrificiu în război. Dar imperialismul dezlănțuia acest război. Cînd în realizarea planurilor imperialiștilor o consti Uniunii Sovietice care d nică forță politică și mi cărei prestigiu internațio fiecare lună, cu fiecare deșănțate ale reacțiunii, le opunea o ofensivă pol tică menită să stăvilească război și să asigure pace nora cu totul dorința m Romîniei burghezo-moșiere să accepte în 1934 stabil plomatice cu Uniunea S în 1933 semnase Conven guvernul sovietic privind sorului. „Delegației sovie Nicolae Titulescu, minist al Romîniei care a semr li revine onoarea de a f

prima oară în viața inter rai, francheți și claritate siunii”.

Același Titulescu, poli clarvăzător declara în l lirea relațiilor diploma tice, corespondentului la rului „Izvestia”: „Consid lațiilor diplomatice dintre U.R.S.S. ca unul din cele acte din viața mea po geografice și istorice det strînsă între cele două ță sint chemate să meargă n viața internațională”.

Reluarea relațiilor rom favorizat o intensă activi găduiau limitele „libertăți ției” burgheze, pentru cu tăților sovietice, pentru mîno-sovietică. „Reluare scria în iunie 1934 Tudor A vărul literar” — echivalen rirea unui continent ne periență încă neîncercat neulburat și 16 generații zilei altfel decît copiii no

Pentru a ajuta la cunoa care inflorea pe „contin iulie 1934 a luat ființă în sub directa îndrumare și Partidului aflat în ilegalit „Amicii U.R.S.S.”, care a luminoasă în istoria rela nie romîno-sovietice. Pe curești a Asociației sosea ziate din toată țara, de cele mai diferite profesii sociale.

Înfruntînd și dejucînd ranței, Asociația a reușit cole de popularizare a Uniunea Sovietică, să în Țara socializmului, să ad tice care s-au bucurat de organizeze conferințe; A volumul „U.R.S.S.-azi...” Ceea ce era, însă, util

la victoria
nu era de
a imperialis-
rezervase un
l care se pre-
ezita încă să
Principala pie-
r tîlhărești ale
au succesele
enise o puter-
ră, o țară al
al sporetu cu
n. Manevrelor
iunea Sovietică
că și diploma-
t primejdia de
r. Nepulind ig-
selor, guvernul
ti a fost nevoit
ea relațiilor di-
elcă, după ce
la propusă de
definirea agre-
ce — sublinia
al de Externe
t convenția, —
precizat pentru

porului și țării nu era pe placul guver-
nanților burghezo-moșierești. Nu trece
mult și guvernul Tătărescu interzice acti-
vitatea Asociației „Amicii U.R.S.S.“. Însă
la numai câteva luni după aceea, în pri-
măvara anului 1935 Partidul ia inițiativa
creării „Societății pentru întreținerea ra-
porturilor culturale dintre România și Uni-
unea Sovietică“. În Comitetul de condu-
cere al Societății se găseau personalități
ca C. I. Parhon, Traian Săvulescu, Geor-
ge Enescu, Alexandru Sahia, Tonitza și
alții.

Guvernele de la cîrma țării nu îngă-
duie nici activitatea acestei Societăți.
Pentru orice om cinstit era limpede că a-
ceasta este încă o verigă din lanțul de
acte samavolnice și teroriste cu care stă-
pînirea încerca să înlăture piedicile ce-i
stăteau în drumul mîrșav pe care por-
nise: pregătirea războiului antisovietic.

Din bezna cea mai adîncă îșineau ca
niște scinteii chemările Partidului Comu-
nist din România, chemînd poporul la
luptă:

„**Afirmăți-vă cu glas tare amiciția cu
U.R.S.S.**“ (dintr-un manifest al C.C. al
P.C.R. din august 1940).

RIETENIA METELOR

națională cu cu-
definiția agre-
cian lucid și
după restabi-
romino-sovie-
Geneva al zia-
er reluarea re-
România și
mai importante
tice. Condițiile
rmină prietenia
ri... Ambele țări
aină în mîna în

„... Mai mult ca oricînd e nevoie nu nu-
mai de vigilența poporului muncitor ci și
de muncă neobosită pentru întărirea re-
lațiilor frățești cu clasa muncitoare și po-
poarele Uniunii Sovietice... de susținerea
revoluționară a politicii externe a Uniunii
Sovietice, căci apărînd Uniunea Sovietic-
lică apărăm totodată viața poporului
muncitor român“ (din broșura „Punctul
nostru de vedere“, editată de P.C.R. la
10 septembrie 1940).

ino-sovietice a
ate, alit cit in-
“ și „democra-
noașterea reali-
apropierea ro-
legăturilor —
rghiuzi în „Ade-
ză cu descoper-
scul...; o ex-
a fost parcursă
u văzuț lumina
stiri“.

Afiș publicat în Scinteia din 1944

Iar cînd țara a fost aruncată în cri-
minalul război, antisovietic, Partidul Co-
munist din România singurul partid care
s-a pronunțat cu consecvență împotriva
războiului, a chemat poporul să saboteze
mașina de război fascistă și să se ală-
ture Uniunii Sovietice care ducea greul
luptei împotriva fascismului. „**Puternica
Uniunea Sovietică** — se spune în Platiōr-
ma P.C.R. din septembrie 1941 — **ducînd
războiul împotriva singerosului fascism
german, duce războiul pentru zdrobirea
ocupațiilor fasciste din țară, pentru elibe-
rarea poporului român de sub jugul oca-
pației hitleriste, pentru libertatea și inde-
pendența poporului român.**“

Cît de clarvăzătoare și de adevărate
au fost aceste cuvinte a arătat-o întreaga
desfășurare a evenimentelor.

Urmîrînd fiara fascistă spre Berlin,
zeci de mii de ostași sovietici și-au dat
singele pentru eliberarea Romîniei de sub
jugul fascist. A devenit posibilă izbînda
insurecției armate de la 23 August 1944
organizată și condusă de Partidul Comu-
nist din România. Pentru prima oară în
zbuciumata sa istorie, poporul a devenit
cu adevărat liber și independent.

Nimic și nimeni nu mai putea împie-
dica de acum înainte poporul român
să-și manifeste liber sentimentele sale de
sinceră dragoste față de marele vecin
de la răsărit. Inițiată din inițiativa
Partidului Comunist încă în toamna anu-
lui 1944, „Asociația Romîna pentru legă-
turile de prietenie cu Uniunea Sovietică“
(A.R.L.U.S.), joacă un rol important în cu-
noașterea reciprocă dintre cele două
țări.

În țară creștea impetuos nu numai in-
teresusul față de realitățile sovietice ci și
recunoștința pentru marele popor care
ne-a ajutat cu griu în anii grei de se-
cetă, care apăra cu uriașul său prestigiu
internațional independența și suveranita-
tea noastră, care ne trimetea mașinile și
utilajele a numeroase fabrici și uzine me-
nite să imprime un suflu nou economiei
noastre naționale.

Semnarea în 1948 la Moscova a Trata-
tului de prietenie, colaborare și asistență
mutuală între România și Uniunea Sovietic-
lică, reprezintă un moment de seamă în
istoria poporului român: este cel dintîi
Tratat încheiat de țara noastră cu o mare
putere pe bază de egalitate și în spiritul
respectului reciproc.

Întreaga perioadă de după război arată
că nu există domeniu al vieții în care
prietenia cu Uniunea Sovietică să nu fi
dat roade din cele mai bogate. În prie-
tenia frățească cu Uniunea Sovietică, în
apartenența la marele lagăr al socialis-
mului și păcii, poporul român vede che-
zășia independenței sale, a îndeplinirii
cu succes a planurilor sale pașnice.

„**Poporul român** — arată tovarășul
Gheorghe Gheorghiu-Dej — **mani-
festă o caldă recu-
noștință față de po-
porul sovietic pentru
sprijinul frățesc in-
ternaționalist pe ca-
re-l primește patria
noastră din partea
Uniunii Sovietice. În-
tărirea prieteniei și
alianței cu U.R.S.S.,
cu toate țările so-
cialiste surori, este
o cauză scumpă a
camenilor muncii din
țara noastră.**“

Pentru cauza scum-
pă a prieteniei ro-
mino-sovietice s-au
jertfit în anii negri
mulți dintre cei mai
buni fii ai poporului
român. Pentru întă-
rirea continuă a
mării prietenii, po-
porul nostru condus
de cîrmaciul său în-
țelept, Partidul Mun-
citoresc Român, nu
va precupeți nici un
efort, considerînd-o
o chezășie de nez-
druncinat a viitoru-
lui său fericit!

BULETINUL

Comitetului de apărare împotriva războiului

PENTRU PACTUL DE NEAGRESIUNE **DUPA CONGRESUL DELA AMSTERDAM**

— 248 —

**Soldaii, contra războiului imperialist, în apărarea
Uniunii Sovietice.**

Congresul al V-lea al Partidului Comunist din
România încredințază Armata Roșie că, mobilizînd
clasa muncitoare și țărăimea lucrătoare, la luptă
contra dictaturii burghezo-moșierești pentru insti-
tuirii puterii muncitorești-țărănești, — la încercarea
imperialiștilor de a stăna Uniunea Sovietică și de a
împinge masele muncitoare în măcelul imperialist,
clasa muncitoare și țărăimea lucrătoare din România,
sub conducerea partidului comunist, vor fi în primele
rînduri ale apărătorilor Uniunii Sovietice și vor
transforma războiul în țara și în război civil.

Înfărși puterea de luptă a Armatei Roșii!
Trăiască invingibila Armată Roșie și conducătorul
ei — Partidul Comunist Bolșevic!

CUVANT NOU

REVISTA SĂPTĂMĂNALĂ

**Sovietele în societatea
națiunilor**

Amicii U.R.S.S.

Organ al Asociației „Amicii Republicile Sovietice Socialiste“

Redacția: 22-24, Barzești Str. Sector 4

CUVANT ÎNAINTE **Un nou an de luptă**

Rostul nostru

**Alegera delegației pentru
Uniunea Sovietică**

**ARMATA
ROȘIE
VINE**

COMITETUL CENTRAL
PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

Popas la hotelul „Ucraina“

Toate cele 28 de etaje ale hotelului „Ucraina“ sînt ocupate de savanți și muncitori, miniștri și diplomați, actori și ziaristi, scriitori și ingineri, negustori și oameni de afaceri, străini veniți la Moscova din toate colțurile lumii.

La hotel lucrează o armată întreagă de traducători, absolvenți ai Institutului de limbi străine. Mulți dintre ei sînt adevărați poligloți. În fruntea „armatei“ se află Pavel Petrovici Davidov, conducătorul biroului de deservire.

Aici te poți convinge încă o dată că Moscova de astăzi este de neconceput fără reprezentanți ai eroicului popor cuban și locuitori ai țărilor africane care și-au dobîndit de curînd libertatea, plini de planuri și idei îndrăznețe, însetați de tot ce-i nou, fără englezi sobri americani gălăgioși care-i bombardează cu întrebări pe traducători și administratori.

Fac cunoștință cu doi marocani abia sosiți la Moscova. Unul are aproximativ 40 de ani, o față cu trăsături fine și ochi pătrunzători și este director general al agenției „Magreb Arab-Presse“. Se numește Mehdi Benuna Celâlalt — Mustafa El-Allaui — tînăr, slăbuț, cu ochi scrutători și ironici, este directorul general al ziarului „Al-Fagr“.

— Înainte de război, îmi spune cel mai vîrstnic, care vorbește liber araba, franceza, engleza, spaniola, germana, italiana, — limba rusă era foarte puțin răspîndită în Africa. Acum a crescut enorm interesul față de ea. Limba rusă a devenit internațională.

Iar cel tînăr adaugă: — Domnul Mehdi Benuna vorbește și rusește.

Un bărbat tînăr, înalt, îmbrăcat într-un pulover alb, îmi spune rîzînd și dezvelînd un șir de dinți impecabili:

— Tot drumul de la Havana la Moscova n-am făcut decît să ne îmbrăcăm și să ne dezbrăcăm — și-mi arată puloverul.

Interlocutorul meu este José Pardo Liada, directorul ziarului „La Palabra“.

— Ne aflăm de puțin timp în țara dv. Pentru noi, asta nu-i o călătorie oarecare, ci realizarea celei mai scumpe dorințe.

— Am văzut încă puține lucruri — intervine în discuție un alt oaspete cuban. Dar în schimb am simțit, am înțeles ce înseamnă ospitalitatea rusească.

Ziaristii cubani își manifestă dorința de a sta de vorbă cu oameni sovietici. Așa fac cunoștință cu tînăra pereche Glușcenko. El, Anatoli Nikolaevici, e mecanic la un parc de automobile din Iakutsk, dînsa, Klavdia Ivanovna, e medic veterinar. Băiețelul lor Sașa n-are decît trei luni, Anatoli și Klavdia Glușcenko au lucrat mai întîi în Kurile, în Sahalin, iar acum s-au mutat mai aproape de Poltava natală, în... Iakutia. Explic oaspeților cubani ce înseamnă „mai aproape“. Intre Iakutsk și Poltava este cam aceeași distanță ca între Havana și Moscova...

Anatoli și Klavdia vorbesc ziaristilor cubani despre ținutul lor, despre munca oamenilor sovietici și lupta lor cu natura aspră, despre noile descoperiri ale savanților.

Prieteni din eroica Cuba fac cunoștință cu mulți alți ingineri, oameni de știință, arhitecți sovietici veniți cu treburi urgente. Deși sînt ocupați, cu toții primesc bucuros să-și împărtășească impresiile, planurile. Un inginer din Leningrad se întoarce acasă cu diploma de candidat în științe. Asaul Djamangulov, directorul unui sovhoz din Kirghizia, a fost invitat la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. pentru a relata despre experiența crescătorilor de vite din republica lui. Un geolog din Orien-

tul Indepărtat povestește cu legitîmă mîndrie că a aflat despre începerea exploatării industriale a unui important zăcămint descoperit de expediția la care a luat și el parte...

El-Fadli-El-Moishi și fiul lui au venit din depărtatul Sudan. Tînărul e înalt, are părul aspru și creț și-l îmbrăcat „europeneste“. Bătrînul poartă îmbrăcămintea tradițională și are capul acoperit cu o cialma albă ca zăpada, peste care poartă un șal tot așa de alb. Imbrăcămintea asta îmi amintește de beduinii din ilustrațiile și manualele de geografie din copilăria mea. El-Fadli-El-Moishi e negustor, iar băiatul — student. Au venit la Moscova ca turiști. Vor să vadă cu ochii lor orașul despre care se vorbește atîta în toată lumea. Au însă și treburi. Tatăl vrea să ia legătură cu reprezentanți ai cercurilor comerciale, iar băiatul — cu foștii lui colegi care studiază acum la Universitatea din Moscova. Ar dori să rezolve o problemă extrem de importantă: să se transfere la Moscova.

— M-am cam îmbolnăvit pe drum — mi se plînge bătrînul.

Și băiatul își amintește că are cîțiva colegi la medicină, care le-ar putea da o mîna de ajutor.

— Da' de ce? îl întreb. — Există o policlinică specială pentru turiștii străini.

— Da — îmi spune jenat bătrînul — dar știți cum stau turiștii cu banii...

— Nu-i nevoie de bani. Tratatamentul este gratuit.

— Cum gratuit? — nu-și pot crede urechilor sudanezii.

Parizianul Maurice Bière, specialist în fabricarea săpunului, a venit la Moscova ca reprezentant al firmei „Lautier et fils“. E a patra lui călătorie la Moscova pe care o cunoaște ca un localnic.

— În fiecare an Moscova se apropie tot mai mult de aerodromuri, apar străzi noi, cartiere noi.

Maurice Bière își petrece cea mai mare parte a timpului la fabricile „Svoboda“ și „Novaia zarea“. Îi plac oamenii sovietici — prietenoși, primitivi, cu sufletul deschis.

...V-am prezentat aici numai cîțiva dintre oaspeții Moscovei. Peste oraș s-a lăsat amurgul. La toate cele 28 etaje ale hotelului s-au aprins luminile și „Ucraina“ pare un imens transatlantic ancorat printre alți giganți de piatră.

Z. Hiren

Aspecte ale arhitecturii sovietice

Locuințe și stilul modern în construcții

În domeniul construcției de locuințe U.R.S.S. deține în lume un primat inegalabil. În momentul de față 16 la sută din totalul investițiilor de stat sînt afectate clădirilor de locuit. Creșterea fondului locativ continuă în ritm accelerat; planul septenal prevede construirea a 650 de milioane de metri pătrați de suprafață locuibilă. Ceea ce echivalează cu circa 15 milioane de apartamente, servind la cazarea a 50-60 milioane de persoane. Dar nu e vorba numai de o creștere cantitativă, de un progres numeric al locuințelor ci și de îmbunătățirea calității lor. Procedeele de execuție se perfecționează continuu; ia extindere prefabricarea unor elemente constructive tot mai mari; apar mereu alte materiale artificiale; se acordă mult mai mare atenție finisajului.

Rezolvată pe plan urbanistic, problema locuinței comportă modificări în structura orașelor. Așezările urbane sînt organisme ale căror trăsături caracteristice depind de situația locală, de genul producției și de felul de viață al populației respective. Împărțirea orașelor în micro-raioane s-a generalizat. Pe baza experiențelor recente din U.R.S.S. acum se tinde la mărirea celor proiectate: micro-raioanele vor trece de la suprafața de

15-20 de hectare la una dublă, potrivită unui număr de 6-10 mii de locuitori și vor deveni mai complexe. Cît despre spațiile verzi, se preconizează un parc public central de vreo 3 hectare, precum și nenumerate întinderi plantate de diferite măriri, peluze și terenuri de joc pentru copii în interiorul cvartalelor și în jurul lor.

Prelungirea timpului liber, ca urmare a reducerii treptate a orelor de muncă, introduce în concepția micro-raioanelor o serie de elemente tematice noi. Pînă acum se cereau pe lîngă clădirile de locuit numai școli elementare, creșe și cîteva magazine pentru aprovizionarea zilnică a familiilor. Spre a se evita deplasări lungi pentru nevoile suplimentare apărute devin indispensabile în completare alte amenajări și localuri publice, pentru petrecerea timpului liber în comun, cum sînt ansamblurile sportive, bibliotecile, precum și un prim eșalon de servicii curente, toate situate pe o rază mică.

De altfel nu numai distanța de acasă pînă la locurile de destîndere, cultură și amuzament, ci și depărtarea de locul de muncă din întreprinderi și instituții este pretutindeni reconsiderată.

Felul locuinței, așezarea, dimensiunile, forma și echipamentul ei sînt în raport cu viitoarele progrese în evoluția vieții socialiste. Într-adevăr se întrevăd posibilități în privința emancipării femeii de ocupațiile menajere și a trecerii graduale a educației copiilor din familie în societate. De asemenea se va ajunge la răspîndirea culturii fizice și sportului la o mare parte a populației, după cum vor apărea forme inedite de manifestări culturale și artistice și de modalități constructive.

Pînă la urmă se vor exclude din tot mai multe apartamente pregătirea mîncării și spălatul rufelor. Curățenia încăperilor și celelalte munci domestice și de întreținere pot fi făcute de un personal comun specializat la dispoziția locatarilor, ca în hoteluri sau pensiuni. În același timp continuă să se ridice nivelul confortului. Prin proporțiile și coloritul lor armonios, clădirile de locuit integrate în peisaj sau în cadrul arhitectonic inconjurător, urmează să satisfacă tot mai mult și cerințele de decor ca și exigențele psihologice și estetice, nu numai cele materiale ale cazării.

Arh. Jean Monda

Premiile internaționale Lenin — 1960

Fiul poporului nostru, eminentul reprezentant al culturii românești, Mihail Sadoveanu — unul dintre membrii marii familii a luptătorilor pentru pace, a fost distins cu premiul internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare“.

Scriitorul, care a trăit prin opera sa întreaga existență zbuciumată a poporului de la poalele Carpaților, care a consemnat printre primii victoria orînduirii noi pe meleagurile noastre, și-a văzut încununată existența cu o distincție de mare prestigiu internațional. Numele lui a fost înscris pe marea tablă de onoare a timpului, alături de numele unor bine cunoscuți luptători pentru cauza păcii din lumea întreagă.

Această distincție cinstește deopotrivă activitatea neobosită a oamenilor muncii din Republica Populară Romînă în slujba idealurilor de pace și de colaborare cu toate popoarele, pe drumul spre o lume ferită de amenințările războiului, liberă și fericită. Spre acest țel ne călăuzește cu strălucire Partidul Muncitoresc Romîn și spre acest țel este orientată politica externă a guvernului Republicii Populare Romîne.

Alături de poporul nostru, transmitem scriitorului și neobositului militant pe tărîm obștesc, maestrului Mihail Sadoveanu, ani mulți de muncă rodnică pentru pace și progres.

Veac nou

Pentru merite remarcabile în lupta pentru menținerea și întărirea păcii, au fost distinși cu premiul Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare“, pe anul 1960: FIDEL CASTRO, SEKU TURE, RAMESVARI NEHRU, MIHAIL SADOVEANU, ANTOINE TABET, OSTAP DLUSKI, WILLIAM MORROW.

★ FILMUL ★

„ATENȚIE! MOTOR!“

Acum treizeci de ani existau la Moscova două întreprinderi cinematografice: „Sovkino” și „Goskino”. Uneori, pe acoperișul pavilioanelor improvizate se petreceau lucruri curioase. Se montau decoruri, oamenii se agitău în jurul unui troped, în megafoane răsunau voci furioase. Așa se realizau primele producții ale cinematografului sovietic.

După un timp cele două întreprinderi s-au unificat. Iar într-o bună zi, pe strada Potliha au apărut căruțe încărcate cu nisip și cărămizi. Apoi au început să se audă loviturile de ciocan ale dulgherilor. Se înălțau văzind cu ochii pavilioanele „Mosfilmului”. Și, curînd, pe ecranele sovietice și străine au rulat primele filme turnate aici: „Creva” și „Crucișătorul „Potemkin”. Pe noile platouri de filmare au venit să lucreze oameni energici, plini de inițiativă. Ei au realizat cele dintîi

în pavilionul alăturat se turnează „Muzicantul orb”, o adaptare cinematografică după nuvela lui Vladimir Korolenko. Regizorul Tatiana Lukașevici repetă o scenă cu actorul Vasili Livanov, interpretul tinărului muzicant care deși născut orb se străduiește să-și găsească locul în viață, printre oameni, iar pînă la urmă ajunge un artist celebru. Repetiția este

LA „MOSFILM” SE TURNEAZĂ

urmărită cu atenție de popularul actor de teatru Boris Livanov, care joacă în acest film alături de fiul său. Pe platou o întîlnim și pe Marina Strijenova, care deține rolul mamei muzicantului.

„Sau iată-ne într-un alt pavilion. Aici sînt mai mulți oameni. Aparatul de filmat e gata să intre în acțiune. Turnarea nu începe însă.

— Așteptați pe cineva? întrebăm cu încredere.

— S-a dus după fum, vine îndată...

Peste cîteva clipe e adusă o mică baie închisă. Se introduce un chibrit aprins și deodată, în timp ce fumul devine tot mai înecăcios și ochii încep să ne usture, regizorul dă comanda începerii turnării. Secvența prezintă lansarea unei rachete

în spațiul cosmic, un episod dintr-un nou film științifico-fantastic.

În drum spre alt pavilion îl întîlnim pe regizorul Pronin, care ecranizează la „Mosfilm” nuvela „Cazacii” de Lev Tolstoi. Printre interpreți se află Boris Andreev, Zinaida Kirienko, Eduard Bredun, L. Cubanov. Secvența care se filmează sub ochii noștri prezintă în prim plan un cal. Acesta calcă pe asfalt, dar curios, nu se aude nici un zgomot. Explicația e cît se poate de simplă: „asfaltul” de pe platoul de filmare e mai degrabă cauciuc. Și cu toate acestea, cînd secvența va fi proiectată pe ecran spectatorii vor auzi deslușit tropotul copitei.

Masele plastice sînt utilizate frecvent în studiourile cinematografice. Din ele se confecționează cea mai mare parte a decorurilor, căci pot înlocui cu succes chiar și pietrele de construcție, marmora, granitul...

La „Mosfilm” lucrează în momentul de față trei mii cinci sute de oameni. Și cu toate că numele celor mai mulți nu figurează pe genericul filmelor, lor li se datorește în bună măsură reușita fiecărei pelicule.

În cadrul studioului activează șase secții de creație, la dispoziția cărora se află zece platouri de filmare, utilizate cu cele mai moderne aparate și instalații. Pavilioanele au aer condiționat și ventilație de rezervă. Două substații electrice proprii furnizează curent continuu și alternativ. În ultimul timp, platourile de filmare au fost înzestrate cu aparate noi care permit filmarea pe peliculă lată. După „Cronica anilor înflăcărați”, primul film rea-

Tatiana Semina în rolul Katiușei Maslova din filmul „Învierea”.

lizat după noul procedeu, vor urma în curînd altele.

Din zori și pînă seara tîrziu, cînd se sting rînd pe rînd luminile orașului, în pavilioanele „Mosfilmului” răsună neîntrerupt comanda „Atenție! Motor!” (echipele de filmare lucrează în schimburi) iar deasupra intrărilor, se aprind becurile semnalizatoare: „Liniște, se turnează!”

A. Novikov

Imagine din filmul „Roșcovanul” care descrie aventurile lui Sanka, băiețelul orfan nevoit să colinde drumurile Rusiei țariste.

filme sonore. Și cu toate că loviturile ciocanelor și hîrșitul fierăstrierilor minuite de constructori stinghereau adesea înregistrarea sunetului, glasul cinematografului sovietic se făcea auzit din ce în ce mai puternic în lume...

Cinematograful este o artă foarte îndrăgită de spectatori. Puțini știu, însă, cu cîte eforturi se realizează fiecare cadru, care în film durează doar o clipă. Mișcările, mimica, glasul personajelor pe care le vedem pe ecran sînt foarte naturale. Dar de cîte repetiții a fost nevoie pentru asta! Cîte variante sînt apoi necesare pentru a se ajunge la cadrul dorit! Urmează vizionarea peliculei filmate, selectarea celor mai bune imagini, montajul și, abia apoi, filmul — această întrușipare a ideilor dramaturgului și regizorului — poate fi socotit terminat.

Dar să străbatem împreună, în aceste zile de primăvară, pavilioanele studiourilor „Mosfilm”. Prin ușa deschisă a unei săli surprindem o convorbire:

— Dubletul asta-i bun.

— Ba nu mi se pare. Ar trebui filmat din nou.

— Așa o să ne trezim pînă la urmă cu două filme în loc de unul...
Discuția surprinsă involuntar de noi este o mică „dispută de lucru”, inerentă pe platourile de filmare ori în sălile de vizionare din studio. Ea se poartă între doi tineri regizori care colaborează la realizarea unei noi pelicule a „Mosfilmului” și care de altfel sînt foarte buni prieteni.

În urmă cu 15 ani, la Moscova a fost întemeiat un așezămint de cultură unic în felul lui, Palatul constructorilor metroului. În sala de spectacole nici nu fuseseră încă instalate scaunele, scena era departe de a se putea numi „utilată”. Dar afișele și anunțurile primele repetiții ale cercului de teatru.

Acum cîțva timp un alt afiș a anunțat primul spectacol al Teatrului popular al constructorilor metroului.

Două afișe, la 15 ani de părtare unul de altul. Ce drum lung au avut de străbătut entuziaștii întemeietorii ai acestui teatru! Titlul de „popular” este dat numai teatrelor de amatori care prezintă spectacole de largă răsuflare artistică și sînt în măsură să asigure o interpretare de înaltă înțelegere a tuturor rolurilor.

Ziua, actorii teatrului pot fi găsiți pe șantiere, în birourile de construcție, în instituții de cercetări. Seara, însă, își schimbă hainele și... profesiile, intrupînd pe scenă personaje din piese clasice ori contemporane. Inginerul devine prim-amoroz, desenatoarea — ingenuă, iar vagonetarul de 25 de ani joacă rolul de caracter.

Colectivul acestui teatru popular e alcătuit din 75 de persoane, din 75 de îndrăgostiți de teatru, din 75 de oameni a căror mare pa-

siune în viață este scena. Inginerul Mihail Bogomolov a interpretat pînă acum o gamă atît de variată de roluri încît chiar și un actor profesionist ar putea să-l învidieze. Judecări și dum-neavoastră: Romeo, din „Romeo și Julieta”, Svandîa din „Lubov Iarovaia” (un rol de factură comică) și în fine, rolul lui V. I.

Piesele într-un act, cu două-trei personaje, sînt socotite acum... de domeniul trecutului. Regizorul Lev Morskî ne-a vorbit despre repertoriul colectivului.

— Am jucat „Orologiul Kremlinului” de Pogodin, „Tragedia optimistă” de Vișnevski, „Fata fără zestre” de Ostrovski, „Iakov Bogomolov” de Gorkî. (Aici

nilor dintr-o mică așezare din taiga.

Seara aceea petrecută la Teatrul popular mi-a adus aminte de alte spectacole. Alexei Arbușov mi-a povestit zilele trecute că unul din spectacolele cele mai reușite ale „Povestii din Irkutsk” a fost prezentat de inginerii, tehnicienii și laboranții Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna... Și, într-adevăr, am urmărit spectacolul pe ecranul televizorului și am rămas impresionat de veridicitatea interpretării, de talentul actorilor. Mi-am adus aminte de opera „Rusalka” de Dargomijski interpretată de muncitorii unei mari uzine din Leningrad și de multe alte spectacole ale teatrelor populare.

Teatrul constructorilor de metro este unul din sutele de teatre populare apărute pe întinsul continent sovietic în ultimii ani, rod al muncii entuziaste a mii și mii de îndrăgostiți de scenă. Muncitori, ingineri, bibliotecari, colhoznicii, constructorii, studenții, dau semenilor lor tot ce au mai bun... Sînt mii și mii de pasiuni ce se revarsă ca un șuvoi năvalnic îmbogățind cultura sovietică.

Alexandru Stark

...ȘI TEATRUL

Constructorii de metro și arta dramatică

Ce înseamnă un teatru popular

Lenin din piesa lui Pogodin „Orologiul Kremlinului”.

Vladimir Sorokin este cu 25 de ani mai tînăr decît Mihail Bogomolov. A venit să lucreze la construcția metropolitanului din Moscova acum opt ani. Astăzi e șef de brigadă... și are la activul lui zece roluri...

O curiozitate firească m-a făcut să-l întreb pe tînărul brigadier-actor de ce îl atrage arta teatrală.

— Vedeti dv., sînt unele lucruri în viață care îi ajută omului să trăiască, să lucreze mai bine. Teatrul mă ajută să lucrez. Să lucrez mai bine, să înțeleg mai bine tot ce se întîmplă în jurul meu, mă ajută... Într-un cuvînt — pasiune.

Teatrul nu merge pe drumul minimei rezistențe...

e necesară o paranteză: Teatrul popular al constructorilor metroului este unul din puținele teatre din Uniunea Sovietică care a prezentat această piesă a marelui scriitor rus, o lucrare foarte grea din punct de vedere scenic și neterminată de autor).

În ce privește planurile de viitor, teatrul continuă să promoveze cu succes piese în premieră pe țară. În portofoliul teatrului există două piese ale tînărului dramaturg sovietic Lev Mitrofanov: „O sută de ore”, a cărei acțiune se desfășoară printre minerii din Pamir și „Poveste siberiană”, închinată vieții oame-

In cinstea aniversării a 143 de ani de la nașterea inemeietorului teoriei revoluționare a proletariului, Karl Marx, în piața Sverdlov din Moscova se va înălța un monument impunător. În clișeu, autorii monumentului: sculptorul L. Kerbel, arhitecții R. Begunț, N. Kovalciuk, V. Makarevici și M. Morgulis

40 de ani în fruntea poporului

(urmare din pag. 3-a)

nouă pe care a consemnat-o Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român în iunie 1960: în România a fost creată baza economică a socialismului. Conducus de partid poporul român se avintă cu toate pinzele sus la munca și lupta pentru desăvârșirea construcției socialiste și a trecerii treptate la comunism. Pe baza raportului prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej Congresul a aprobat programul concret pentru atingerea acestor obiective însușitoarele. Astfel oină la sfârșitul planului de 6 ani (1960—1965) volumul producției industriale a țării va crește de 2,1 ori față de 1959. În 1965 țara noastră va produce în numai 40 de zile cât a produs România burghezo-moșierească în întreg anul 1938!

La sfârșitul aceluiași an 1965, producția agricolă va fi cu 70 la sută — 80 la sută mai mare ca în 1959. Salariul real al muncitorilor va crește în această perioadă cu 40 la sută — 45 la sută în timo ce veniturile țărănimii muncitoare vor crește cu 40 la sută.

Insuflețitor, organizator și conducător al oamenilor muncii, Partidul e urmat cu încredere de milioanele de oameni ai muncii care văd în politica elaborată de Partid, propria lor politică. Traducând în viață cu entuziasm indicațiile Partidului, oamenii muncii au făcut din Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii desfășurate în cinstea celei de-a 40-a aniversări a înființării P.C.R. programul lor concret de activitate. Luptând pentru neconținutul îmbunătățire a calității produselor pe care le fabrică, vădind mereu noi și ingenioase inițiative în această luptă, oamenii muncii știu că aceasta se va răstrînge în primul rând asupra lor înșiși, asupra ridicării nivelului lor de viață material și cultural apropiind ziua victoriei comunismului în țara noastră.

Partidul conduce cu mână sigură poporul pe drumul desăvârșirii construcției socialismului, el asigură participarea țării cu forțe mereu sporite la lupta pentru asigurarea păcii pe Pământ, arătând încă o dată lumii prin experiența de zi cu zi că socialismul și pacea sînt de nedespărțit. Întărirea prestigiului internațional al țării, participarea ei tot mai activă la schimburile internaționale sînt rodul politicii înțelepte și clar-văzătoare dusă de 40 de ani de partid pentru a asigura poporul român soarta pe care acesta o merită. Această soartă pe care ne-o lăurim cu propriile noastre mâini și pe care nimeni niciodată n-o va putea schimba se numește socialism.

Iată cuvîntul înscris pe steagurile roșii care filiiie biruitoare în aceste zile de sărbătoare deasupra uzinelor și minelor, pe schelele noilor construcții, pe toate înălțimile țării, acolo de unde se vede pînă departe priveliștea minunată a patriei, pe care o clădim călăuziți de flamura biruitoare a partidului!

A.R.L.U.S.

Din munca unei comisii A. R. L. U. S.

Comuna Homoriciu este așezată nu departe de Vălenii de Munte, la poalele munților Bratacea pe valea Teleajenului. Majoritatea cetățenilor din această comună sînt muncitori ceferiști și petroliști care urmăresc cu viu interes înfăptuirile oamenilor sovietici în toate domeniile.

Comisia A.R.L.U.S. din comuna Homoriciu desfășoară o vie activitate. Lunar s-au organizat manifestări în cadrul căminului cultural, de către comisia A.R.L.U.S., pe teme: „Succesele obținute în agricultura sovietică”, „Noutăți în legătură cu lansarea stației automate interplanetare spre Venus”.

De un succes deosebit s-au bucurat întîlnirile organizate cu cei ce au vizitat Uniunea Sovietică, prilej cu care au fost arătate succesele înregistrate de marele popor sovietic în știință și tehnică. Toate aceste întîlniri au fost urmate de izbutite programe artistice.

Acțiuni vrednice a fi amintite sînt și acelea ca organizarea vizionării în colectiv a filmelor sovietice, organizarea audițiilor în colectiv a emisiunilor „Vorbește Moscova” și a serilor literare pentru cunoașterea scriitorilor ruși și sovietici.

O altă acțiune frumoasă întreprinsă de comisia A.R.L.U.S. din comuna Homoriciu este și schimbul de scrisori organizat între pionierii romîni și sovietici: copiii își împărtășesc reciproc metodele folosite în munca lor de zi cu zi, la învățătură.

De mare succes s-a bucurat organizarea unei călătorii imaginare pe harta U.R.S.S. În acest scop au fost urmăriți înfăptuirile oamenilor sovietici în dezvoltarea industriei și agriculturii.

În ce privește agitația vizuală sînt în permanență expuse cinci fotomontaaje care oglindesc aspecte din industria și agricultura colhoznică și din viața tineretului sovietic.

Eugenia Bragarencu

vicepreședintă a Consiliului raional A.R.L.U.S. Teleajen

SUCEAVA

Ca în toate regiunile țării, și în regiunea Suceava Consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat, în colaborare cu Filiala S.R.S.C., manifestări menite să înfățișeze realizările științei și tehnicii sovietice. Astfel, la uzinele textile „Moldova”, la fabrica de confecții și în diferite centre de comune ca, Sulița, Răchiți și Tulbureni, unde au vorbit profesorii Ilie Purice și Elena Mihai, au avut loc manifestări pe această temă.

De asemenea s-au făcut expunerii pe aceeași temă în raioanele Rădăuți, Vatra Dornei, Cîmpulung, Suceava și Fălticeni.

I. C.

corespondent

CRAIOVA

De cîteva zile, la intrarea în sala de festivități a Casei prieteniei romîno-sovietice A.R.L.U.S. din Craiova au apărut două panouri cu inscripția „Școala medie nr. 2 Craiova”. Elevii acestei școli au afișat pe aceste panouri scrisori, vederi și fotografii primite de la colegii de-ai lor din Uniunea Sovietică. Expoziția a fost prezentată cu prilejul unei manifestări consacrate prieteniei cu tineretul sovietic la care au fost invitați elevi de la toate școlile medii și profesionale. A vorbit tov. Butoi Adrian, instructor superior de pionieri, despre importanța stringerii legăturilor de prietenie dintre tineretul țării noastre și tineretul sovietic.

Un număr de pionieri și U.T.M.-iști, au luat apoi cuvîntul și au arătat emoția încercată cînd au primit prima scrisoare de la un coleg sovietic. Ei au mai subliniat faptul că, prin mijlocirea acestor scrisori, au aflat multe lucruri de folos din viața colegilor lor sovietici.

A doua zi după manifestarea dedicată prieteniei cu tineretul sovietic, elevi de la Școala profesională „Electroputere”, de la școala profesională de construcții și de la școala medie nr. 3 s-au prezentat la Clubul celor ce vor să învețe limba rusă de pe lingă Casa prieteniei, cu scrisori pentru a fi expediate în Uniunea Sovietică.

M. Săndulescu
corespondent

Iniintarea Partidului Comunist din România

(urmare din pag. 3-a)

Și, într-adevăr, la 8 mai 1921 a fost convocat Congresul partidului socialist care, cu o mare majoritate de voturi, 380 de mandate din 540, a votat pentru făurirea partidului de tip nou și pentru afilierea necondiționată la Internaționala a III-a. De asemeni, Congresul a adoptat o serie de moțiuni ce aveau să joace un rol de mare însemnătate pentru dezvoltarea ulterioară a partidului și pentru linia lui revoluționară. Ele priveau: solidaritatea clasei muncitoare din țara noastră cu proletariatul rus; salutul trimis Internaționalii a III-a; lupta împotriva războiului, pentru apărarea păcii; salvarea luptătorilor închiși în temnițele regimului burghezo-moșieresc; solidarizarea cu greviștii etc.

Rezultatul votului a înspăimîntat de moarte burghezia. Guvernul a declarat Congresul „complot împotriva siguranței statului” și a arestat chiar din sala Congresului pe toți cei ce au votat afilierea la Internaționala a III-a, înscenînd un odios proces, procesul „din Dealul Spirei”, care a ținut pînă în luna august 1922. Procesul s-a terminat cu condamnarea grea a frunțașilor comunisti: pentru ceilalți, procesul s-a stins în urma presiunilor din țară și de peste hotare. În acest timp, toate secțiile partidului din țară au votat moțiuni de aprobare a hotărîrilor Congresului, alcătuiind astfel, cu toată teroarea burgheziei și moșierimii și manevrele oportuniștilor, Partidul Comunist, partidul leninist al clasei muncitoare din România.

Partidul Comunist din România a devenit curînd conducătorul clasei muncitoare și al întregului popor pe drumul luptei conștiente, pentru schimbarea din temelie a societății romînești. Trăcînd prin grele încercări, după 20 de ani de adîncă ilegalitate, Partidul Comunist a condus poporul la victoria însurecției armate de la 23 August 1944. la răsturnarea dicitaturii militarofasciste. Sub steagul larg desfășurat al partidului, poporul muncitor a răsturnat de la putere capitaliștii și moșierii și a instaurat puterea celor ce muncesc. Sub același steag glorios, poporul nostru a pășit la construirea vieții noi socialiste, a devenit stăpîn al tuturor bunurilor pe care le produce, dobîndind cea mai măreață cucerire: lichidarea exploatării omului de către om, victoria socialismului în patria noastră.

SCRISORI din U.R.S.S.

Pionieri din România

Vă scriu pionierii de la școala medie nr. 129 din orașul Stalino, R.S.S. Ucraineană, care doresc să corespundeze cu voi spre a cunoaște cît mai bine viața pionierilor din România.

U.S.S.R., Stalino —31
Sr. șkola nr. 129 — Sovetu drujini

Sînt lăcătuș mecanic

Sînt lăcătuș mecanic la o uzină din Leningrad. Urmez prin corespondență cursurile Institutului politehnic. Aș dori să corespundez cu un coleg din R. P. Romîna.

MIHAIL RODIAKOV
Leningrad, K—17, Isakov
pereulok 46, kv. 104

Doresc să corespundez cu o studentă

Vă scrie o studentă de la facultatea de filologie din îndepărtatul oraș siberian Tobolsk. Mă interesează viața din țara dv. și în special cea a tineretului

MARGARITA
NACIMETDINOVA
Tiumenskaia obl.,
Tobolsk, Pedinstitut

Șahiști, să corespondăm!

Aș dori să joc șah prin corespondență cu șahiști din România.

GHEORGHI POGODIN
Daugavpils. gorpocitamt,
do vostrebovania

Cum am difuzat „Iskra“ ilegală

Ziua de 24 decembrie 1900 e o zi memorabilă în viața mea. În ziua aceea a apărut primul număr al „Iskrei“ leniniste, ziar printre ai cărui difuzori m-am numărat și eu. Difuzorii „Iskrei“ acționau în multe localități din Rusia: la Moscova se afla N. E. Bauman, la Samara — G. M. și Z. P. Krîjjanovski și M. I. Ulianova, la Revel — M. I. Kalinin. Eu lucram la Petersburg.

Difuzam exemplarele ziarului și făceam tot posibilul ca literatura ilegală să fie rețipărită, ținând totodată în curent redacția „Iskrei“ cu viața de partid și cu mișcarea revoluționară din țară.

Comitetul de partid din Petersburg primea o parte din numerele proaspete ale „Iskrei“, precum și ale altor publicații de literatură ilegală, prin mijlocirea conductorilor, fochiștilor și mecanicilor de locomotive de pe calea ferată finlandeză. Aceștia aduceau pachetele la Viborg, iar eu le transportam numaidecât dincolo de raza orașului. Acolo mă așteptau difuzorii. Pentru a nu da de bănuț vameșilor și copoilor poliției, ascundeam ziarele și broșurile sub haine și în felul acesta le aduceam la Petersburg.

La poliție eram cunoscută sub porecla de „Fata cu servieta“. Purtam servieta cu mine pînă și la teatru. Cînd știam că voi avea de transportat publicații ilegale, o umpleam pînă la refuz, înainte de a ieși din casă, cu ghemotoace de hirtie, iar pe stradă o mutam dintr-o mină în alta, ca și cum ar fi fost foarte grea. La întoarcere, cînd servieta era într-adevăr burdușită cu materiale de literatură ilegală, făceam aceeași operație, înșelînd astfel vigilența agenților poliției, care-și spuneau că port cu mine, atît la dus cît și la întors, același bagaj.

Un mare ajutor la transportarea „Iskrei“ și a celorlalte materiale de literatură ilegală ne dădea Nikolai Evghenievici Burenin. Moșia mamei lui se afla lingă stația vamală Kirkiamiakki. Burenin organiza pentru localnici conferințe însoțite de proiecții cu lanterna magică. Atît lanterna magică cît și pozele le lua de la „Muzeul mobil de rechizite școlare“ din Petersburg și le transporta atît de

des prin Kirkiamiakki încît vameșii, care deseori veneau și ei să asiste la vizionări, nici nu mai inspectau transportul. Căci nu aveau de unde bănuț că în căruța lui Burenin, în lanterna magică și sub fotografiile se aducea literatură ilegală.

De multe ori primeam „Iskra“ în coperti de cărți pentru copii și albume, altele în figurine de gips. Dar mai primeam cu regularitate un exemplar și din partea unchiului meu V. V. Stasov, celebrul critic literar, care, în calitate de consilier, primea toate publicațiile literare, chiar și pe cele care apăreau ilegal în străinătate. De obicei primeam două exemplare ale „Iskrei“, din care unul trebuia să-l predea la arhiva secretă a Bibliotecii publice imperiale, iar pe celălalt mi-l dădea mie. „Iskra“ era foarte populară printre muncitori. Fiecare exemplar trecea prin sute de mîini, așa încît trebuia făcut tot posibilul și folosit orice prilej pentru a putea căpăta fie și unul sau două exemplare în plus.

Principalul răspinditor al „Iskrei“ și al celorlalte publicații ilegale era tineretul studentesc. Studenții ne ajutau prin toate mijloacele să obținem fondurile de care aveam nevoie, organizînd concerte și conferințe cu intrarea plătită.

Vladimir Ilici Lenin acorda o mare importanță activității difuzorilor „Iskrei“ și conducea personal munca noastră. Conform proiectului elaborat de el, în Rusia a fost creată o organizație a „Iskrei“ al cărei schelet l-au constituit difuzorii și corespondenții ei.

Așa se face că deși am fost aleasă, din partea Comitetului din Petersburg, ca delegată la lucrările celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Socialist Democrat Rus, n-am putut lua parte la ele. Organizația locală nu-mi putea da drumul să plec, dat fiind că toate firele de legătură se aflau în mîinile mele. Dar cită bucurie am simțit, împreună cu toți tovarășii mei, cînd am aflat despre unirea comitetelor și grupelor locale într-un partid monolit, pentru crearea căruia luptase cu atîta hotărîre vreme îndelungată „Iskra“ leninistă.

Un nou model de ceas: „Mecita“. Cadranel nu e mai mare decît o monedă de o copeikă

POȘTA REDACȚIEI

IOAN HUMĂ, Cimpina — Problema care vă interesează depășește competența noastră. Ați putea să vă adresați întreprinderii „Tehimport“ care e în măsură să vă dea informațiile dorite.

LEOPOLD FAUR, Tr. Severin — E suficient să indicați pe plic numele lui Iuri Gagarin, Moscova, pentru ca scrisoarea să-i parvină cu siguranță. În privința telefonului pe care vi l-ați propus, credem că ați putea să i-l împărtășiți și primului cosmonaut.

VALERIA NEGESCU, Timișoara — Rolul Galinei Dorozenko din filmele „Fata din Kiev“ și „Urmașii“ a fost interpretat de Nina Ivanova. Spectatorii noștri au mai văzut-o în filmul „Primăvara pe strada Zarecinaia“, unde deținea rolul tinerei învățătoare. Interpretul lui Matvei din „Urmașii“ este actorul V. Gusev. Celor doi actori le puteți scrie la studioul cinematografic „Al. Dovjenko“ din Kiev.

PARASCHIV ALAN, Tr. Măgurele — Vă putem comunica adresa unui elev sovietic: Ivan Kreminski, gorod Kosov, sredniaia škola, Stanislavskaia oblast, UR.S.S. Învață în clasa 9-a. Părinții lui au murit în anii războiului și a fost crescut la o casă a copilului. Ar dori să cunoască cît mai multe despre viața și reali-

zările poporului român. Ar fi de preferat să-i scrieți în limba rusă. Pe plic trebuie aplicat un timbru postal în valoare de 1,60 lei.

ION IANOVICI, comisia A. R. L. U. S., „Chimimport“, București — Pentru organizarea unui proces literar pe baza romanului „Frații Erșev“ ar fi bine să cunoașteți experiența unui alt colectiv care a organizat manifestări similare. De pildă, la clubul U.C.M.B. din str. Enăchiță Văcărescu nr. 20 (tel. 16.21.40), a avut loc de curînd un proces literar cu „Bătălie în marș“ de Galina Nikolaeva. Credem că v-ar fi utilă o discuție cu tovarășii de acolo.

MILLY IANA, Turnu Măgurele — Dacă doriți să vi se publice adresa, scrieți revistei „Tineretul lumii“, Piața Școlii nr. 1, București.

EUGENIA MUTU, Arad — 1) Interpretul principal din filmul „Nauris“ a fost actorul G. Ritenberg.

MIRCEA DUMITRACHE, Galați — 1) Desigur, vă vom pune la dispoziție adresele dorite. 2) Ați putea scrie constructorilor de nave de la șantierele din Odesa. 3) Lucrul este posibil.

CALEA GRIVIȚEI

(urmare din pag. 2-a)

Locuitorii acestor case se uită din cînd în cînd la fotografii. Nu era criză ca acum, se mai putea face cîte o petrecere. În jur: un pat, o masă, o scoarță de perete, la cei mai cu stare. Cam atît. Ba nu, cîteva scaune și o ladă cu lucruri de preț. În perete un cui. În cui, o lampă cu gaz. Deasupra un cerc galben, de la afumătură. Noapte, zi, aici trăiesc laolaltă cinci sau șase oameni. Ceferiștilor le plac copiii. Unde sînt mai mulți se construiește cîte o cameră alături cu cîte două paturi. Unul pentru băieții care dorm de-a curmezișul lui și altul pentru fete, așezate la fel. Dincolo stau bătrînii. Mai sînt și bunicii. Ei tușesc noaptea în somn, dar cine-l mai aude? Ceferiștii pleacă 48 de ore la drum și se întorc ruși de muncă. Pe toți îi scoală sirena Atelierelelor la 5 și jumătate de dimineată.

— Uuuuuuuuuuu!

Vara e mai plăcut. Se doarme cu ferestrele deschise. Se luminează de vreme și cerul Griviței este atît de albastru că nu-l mai recunoști. Fumul locomotivelor a fost alungat de noapte și călătorește cine știe pe unde. Sus, s-aleargă rîndunici. Oamenii se spală în curte la pompă, dezbrăcați pînă la brîu. În micile magazii de lemn, femeile pregătesc de mult ceaiul. Și copiii au făcut ochi. Unii sînt ucenici de-acum, trebuie să meargă cu trei tramvaie ca să ajungă la cine știe ce uzină, alții se duc la școală, învață. Fiecare cu grijile lui.

La 6 se aude prin curți cum se rupe plinea de dimineată. E un zgomot plăcut care aduce apă în gura tuturor. Pinea se mănîncă rece, adică după ce-a fost ținută două zile în magazii. Piine caldă nu mănîncă decît oamenii care pot să cumpere mai multă.

După un șterg de ceas porțile scîrție.

— Bună dimineată.
— Noroc!
— Bună dimineată! Iși spun lucrătorii unui altora.

Stau toți cam pe aici: și cei de la Revizia de vagoane și cei de la Hallă: mecanicii, revizorii de trenuri, controlorii, tîmplarii, geamgîii de clasă, ta-

plășeri. Unii cu uniforme și șapcă, alții numai niște șalopete unsuroase.

Pînă la 6 și jumătate trebuie să ajungă lingă biserica Sfîntul Gheorghe, la intrarea nr. 1. Merg grăbiți cu copiii de mîină. Aceștia ajung mai de vreme la școala nr. 40, dar pînă sînt clopoțelul de intrare se mai zbuguie în curtea largă, pînă de pietriș. Ucenicii au plecat cu tramvaiul. Ei intră la ora 7 și își cumpără bilete de corespondență. Vagoanele de clasa a II-a sînt pline cu ceferiști din București-Noi. Se privesc salutîndu-se în tăcere, ținînd mîinile mari și bătătorite de muncă deasupra coșurilor de paie în care țin mîncarea pe o zi întreagă. Sînt cam nedormiți și osteniți. Cînd se întorc din schimb mai robotesc și pe lingă casă, ca omul.

Cei care merg pe jos trag în plămîni aerul bun de dimineată, al Griviței. Dughenele de lingă Ateliere se deschid și pe rafturile puse la vedere apar primele gogoși... Ceferiștii nu cumpără decît copiii lor gogoși și asta numai de două ori pe lună, la chenzină. Băieții de 8 ani privesc cu fînd tarabele și trec mai departe. Toamna și iarna e altceva. Grecii cu prăvălii, pun în geam în loc de gogoși bucăți de dovleac copt, dulce și galben ca șofranul, mirosînd plăcut de departe.

La 7, Grivița stă deșartă o jumătate de oră. Atelierul a înghițit mulțimea de pe stradă și se aud ciocanele de la cazangerie. Deasupra acoperișurilor de sticlă se zbat flăcări mari albastre. Iarnă-vară aici se muncește în draci! La 4 după masă iese schimbul. Portarul face inspecția buzunarelor ca nu cumva să plece careva cu vreun fier acasă. Se mai uită și prin coșuri, ba chiar și prin sufertașe. La cîte unul mai găsește cîte o bucată de sîrmă și să te ții scandal!

— Ai vrut să furi!
— Ba, nu, spune priasul, am găsit-o în curte, nu trebuie nimănui, mie îmi folosește...

Din asta paznicul îi iese o primă, lucrătorului o amendă.

Omul-reclamă a terminat să împartă foile. Agenții care mișună în mulțime privesc cum dispăre ziarul ca prin minune.

— Ina, e timpul s-o ștergem. Nenea Dobre — nunți-botezuri — are nevoie de noi!

Drumul e mai greu la întoarcere. Cordoanele s-au înmulțit și sînt parcă mai dese.

Negustorul ambulatant tot mai strigă cu glasul lui amețit de foame:

— Ia atica, atica, doi lei mosorelul, doi lei! Ieftin! Soldul! Soldul!

— Aici ți-ai găsit să-ți vinzi marja? Il întreabă pe neașteptate Mareș, pornit parcă pe cel din fața lui.

— Unde pot și eu, ce vrei?

Cei doi trec mai departe.

— Ce-ai cu el? Il întreabă fata, cu ochi curioși. Omul-reclamă își amintește cît de frumoși sînt acești ochi. O apucă de mîină. Pe lingă ei trec doi muncitori de la R.M.S. Cară în spinare cîte un sac de tutun fiecare.

Sirena se aude lugubru. Pe acoperișul unei mașini s-a urcat un lucrător de la Manufactura de tutun și strigă greviștilor:

— Fraților, nu sînteți singuri! Muncitorii de la R.M.S. au declarat grevă de solidaritate! Trăiască unitatea proletară!

Cîteva sute de șepci se ridică în aer ca un stol negru de păsări. Soldații regimentului de infanterie se uită tăcuți spre cei adunați lingă intrarea Uzinei de vagoane.

Acum sosește și o coloană a muncitorilor de la Uzinele Comunale. În frunța lor merg aproape două sute de femei care spun tare, în cor:

— Jos starea de asediu! Jos curbele de sacrificiu!

Niște gărzi au adus de la depozitul de cherestea din apropiere o grămadă de scinduri. Le stărimă cu picioarele și ațîță un foc mare. Omul-reclamă întreabă:

— Ți-e frig?

— Nu, cînd merg mă încălzesc...

Cei doi sînt acum dincolo de cordoanele de jandarmi și se mai uită o dată înapoi la toți cei ce se string tot mai aproape de gardurile Atelierelelor. Deasupra rătăcește neobosit vietul sirenei.

DEZARMAREA și consecințele ei economice

de prof. MODEST RUBINSTEIN
Doctor în științe economice

Realizarea programului de dezarmare generală și totală ar elibera omenirea de povara cheltuielilor de război; aceasta ar putea folosi atunci resursele ei materiale, forțele ei morale pentru dezvoltarea economică a tuturor țărilor și, mai ales, a țărilor slab dezvoltate, pentru creșterea bunăstării a popoarelor, pentru dezvoltarea științei și culturii.

Una din cele mai nobile sarcini ce stau astăzi în fața oamenilor de stat, savanților, economiștilor și opiniei publice mondiale este găsirea celor mai potrivite forme și metode care să înlesnească soluționarea acestor probleme.

Nu-mi propun să cercetez aici în amănunt toate problemele economice pe care le ridică dezarmarea, nici să prezint un procedeu sau altul în stare să le rezolve. Ci am să mă mărginesc, pur și simplu, să definiesc pe scurt câteva dintre ele.

Muncitorii și dezarmarea

În ultimii ani, Uniunea Sovietică, care și-a redus în repetate rânduri forțele armate, a luat o serie de hotărâri în vederea plasării ostașilor demobilizați în întreprinderi industriale, pe șantiere, în transporturi sau agricultură, asigurându-le astfel condiții normale de viață.

În multe țări occidentale problema aceasta este evident mai complicată. Adepții cursei înarmărilor încearcă, însă, să exagereze greutățile, pretinzând că dezarmarea ar aduce după sine o și mai mare creștere a șomajului. Ei speră ca în felul acesta să atragă pe unii oameni neinițiați în problema de partea adversarilor dezarmării.

Analiza științifică a tezei că dezarmarea ar aduce cu sine o agravare bruscă a situației popoarelor dovedește că această afirmație n-are nici un temei.

Cum ar putea fi totuși folosiți ostașii demobilizați?

Mulți economiști din Occident arată, și nu fără dreptate, că reducerea cheltuielilor militare ar îngădui o importantă scădere a impozitelor, care astăzi constituie o povară din ce în ce mai grea.

Și, adăugăm noi, indiferent la ce scară sau sub ce formă s-ar realiza aceasta, reducerea ar afecta în primul rând, impozitele plătite de păturile largi ale populației. În care caz, veniturile suplimentare ale populației ar face să crească cererea de bunuri de larg consum, cu alte cuvinte ar asigura dezvoltarea comerțului interior, situație ce ar avea, la rândul ei, drept urmare creșterea investițiilor în toate ramurile economiei. În același timp, lărgirea piețelor de desfacere în interiorul țării ar da de lucru unui mare număr de foști ostași.

Evident, va fi nevoie de oarecare vreme pentru înlocuirea producției de război. Și dacă nu s-ar lua din timp măsurile economice de rigoare s-ar putea întâmpla ca în această perioadă să se facă simțită o oarecare scădere a cererii de brațe de muncă.

Pentru ca să nu intervină o asemenea situație, așa cum de altfel propun și mulți economiști occidentali, guvernele ar putea reduce progresiv cheltuielile militare, având astfel posibilitatea să satisfacă cu sumele recuperate cele mai urgente nevoi interne, ceea ce cursa înarmărilor nu le permite s-o facă.

S-ar putea lua, de pildă, măsuri în legătură cu criza de locuințe, cu sporirea numărului de școli și spitale, cu creșterea confortului de la orașe și sate. S-ar putea mult îmbunătăți sistemul de asigurări sociale, perfecționa transporturile și extinde rețeaua lor, s-ar putea executa lucrări de irigație sau lupta împotriva inundațiilor, proteja și reface bogățiile naturii etc.

După sondajele făcute în S.U.A., de pildă, trebuie să arătăm că 15 milioane de locuințe se află sub standardul minim. Dacă numai 5 la sută din creditele pe care le cheltuiesc actualmente S.U.A. pentru înarmare ar fi folosite pentru construcția de

locuințe, în cincisprezece ani plaga aceasta ar dispărea și întreaga populație ar putea să dispună de locuințe corespunzătoare. De asemenea, ar putea fi îmbunătățite serviciile comunale, mijloacele de transport urbane etc. Nevoi de aceeași natură se fac tot mai simțite și în alte țări dezvoltate.

Mari lucrări publice întreprinse în domeniile sus menționate ar permite trecerea la producția pașnică, rapid și fără pierderi, a unei părți apreciabile din resursele folosite astăzi în scopuri militare.

Uniunea Sovietică a dovedit cum pot fi folosite pașnic o parte din resursele altă dată afectate înarmării. Astfel, la puțin timp după ce Soviet-

construcția de stabilimente spitalicești, de întreprinderi necesare industriei de aparate medicale, de institute de cercetări științifice, uzine experimentale etc., au fost sporite cu 1.800 milioane de ruble.

A fost dată publicității apoi o hotărâre privitoare la măsurile ce trebuie luate în vederea sporirii producției diverselor produse alimentare și a îmbunătățirii calității lor.

În clipa de față se află în studiu alte hotărâri în virtutea cărora vor fi folosite și alte fonduri economisite prin dezarmare. Aceste hotărâri vor îngădui o dezvoltare rapidă a diferitelor ramuri ale producției de bunuri de consum și deservirii populației, dezvoltarea construcțiilor de locuințe, a cercetărilor științifice în scopuri pașnice, construirea de noi școli și spitale, teatre, palate de cultură, creșe etc.

Sprijin țărilor slab dezvoltate

Problema ajutorării țărilor slab dezvoltate este extrem de importantă. În 1958, populația acestor țări reprezenta două treimi din întreaga populație a lumii capitaliste, în timp ce valoarea producției lor naționale globale nu se ridica decît la 166 de miliarde de dolari, față de 1.063 de miliarde dolari în țările dezvoltate, cu alte cuvinte era de 6,4 ori mai mică (și de 9 ori mai scăzută pe cap de locuitor). În Asia de sud-est, venitul mijlociu anual pe cap de locuitor nu trece de 40 de dolari (conform datelor furnizate de Comisia economică a O.N.U. pentru Asia și Extremul Orient).

Doi prieteni, doi stalingrădeni — sergentul Vladimir Kazakov și caporalul Mihail Vostroknutov — au schimbat arma cu unelte de construcție. După demobilizare, ei au plecat să lucreze pe un mare șantier din Orientul Îndepărtat.

ul Suprem al U.R.S.S. a votat, în 1960, legea cu privire la o nouă reducere cu o treime a forțelor armate au fost luate o serie de măsuri în vederea creșterii bunăstării a populației, folosindu-se în acest scop sumele economisite. La 20 ianuarie a fost publicată o hotărâre cu privire la îmbunătățirea asistenței medicale și protecția sănătății populației. Sumele afectate în perioada 1961—1965 pentru

Faptul că multe din aceste țări au rupt lanțul colonial a creat condiții politice și sociale favorabile pentru dezvoltarea lor economică, al cărei ritm, luat în ansamblu, s-a accelerat oarecum în ultimii zece ani. Totuși, diferența de nivel economic dintre țările dezvoltate și țărilor slab dezvoltate continuă să rămână aceeași, ba chiar tinde să crească.

Fără a pătrunde mai adînc în ana-

liza cauzelor rămîinerii în urmă a țărilor slab dezvoltate, trebuie să subliniem că ritmul lent de dezvoltare a principalelor ramuri economice se datorește în primul rând lipsei de echipament. Lipsa de mijloace financiare împiedică achiziționarea acestui echipament pe piețele străine. Lucru care se explică, în mare măsură, prin faptul că și țărilor slab dezvoltate alocă importante resurse materiale pentru scopuri militare.

„Ajutorul” pe care aceste țări îl primesc din partea țărilor occidentale dezvoltate e prea puțin important și constă, de regulă, în livrarea de armament și în prestarea de „servicii” cu caracter militar.

Armatele țărilor slab dezvoltate se ridică, în totalitatea lor, la aproximativ 5 milioane de oameni. Chiar dacă luăm în considerație faptul că aceste țări primesc armamentul necesar din partea țărilor dezvoltate, un număr de 25 de milioane de oameni trebuie să producă hrana, îmbrăcămintea etc. trebuincioase ostașilor pe care-i servesc astfel în modul cel mai direct. Incît cheltuielile militare ale acestor țări se ridică la aproape 5 miliarde dolari anual.

Așa se face că, chiar și în țările slab dezvoltate, uriașe rezerve umane, materiale și financiare sînt abătute de la calea lor firească, pașnică, ceea ce frînează simțitor progresul economic.

Dezarmarea generală și totală ar permite, înainte de toate, țărilor slab dezvoltate să-și folosească resursele astăzi afectate necesităților militare pentru progresul economiei lor. Ceea ce ar avea drept rezultat sporirea cu o treime a investițiilor anuale din aceste țări.

Apoi, dezarmarea ar îngădui țărilor dezvoltate să aloce statelor mai puțin dezvoltate o mare parte din sumele cheltuite astăzi pentru înarmare. Dacă numai o treime din resursele alocate anual în abisul fără fund al înarmării ar fi folosite pentru dezvoltarea economică a țărilor din Africa, și tot s-ar putea realiza proiecte mărețe ca planurile Konkure, Zambezi și Volta, cu alte cuvinte să se folosească energia potențială a unor puternice fluviu africane în vederea construirii unor uriașe hidrocentrale, a unor sisteme de irigație, întreprinderi industriale, șosele, școli, spitale. Ar putea fi considerabil ridicată productivitatea agriculturii, s-ar scoate la iveală imense bogății naturale ce ar fi puse în slujba omului. Toate acestea ar duce la crearea de noi și importante debușuri pentru țăările industriale dezvoltate din Europa și America, împrejurare care ar atrage după sine o tot mai vastă folosire a potențialului uman și industrial și prin urmare ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

Conform unor calcule făcute de experții O.N.U., pentru a ajunge în scurtă vreme din urmă puțurile industriale dezvoltate, țările slab dezvoltate ar trebui să investească anual 14 miliarde de dolari. Astfel, dacă numai 15 sau 20 de miliarde de dolari ar fi alocate anual în acest scop, din cele 100 de miliarde mulse, mulțumită dezarmării generale și totale forțelor distrugerii, ar fi de ajuns pentru realizarea marii sarcini istorice care ne stă în față și anume salvarea a milioane de oameni de la foamete și mizerie.

Dezarmarea generală și totală este realizabilă și avantajoasă nu numai pentru o singură țară sau, să zicem, pentru un grup de țări. Ea ar deschide calea unei păci trainice, progresului economic, științific și cultural în toate țăările și pentru toate popoarele, mici și mari, cu un înalt nivel industrial sau slab dezvoltate economicește.

Savanții sovietici sînt convinși că dezarmarea generală și totală, aducînd după sine instaurarea unei păci trainice în lume, ar contribui la dispariția mizeriei și inapoiării, a foametei și bolilor, a ignoranței și obscurantismului care se încapăținează să însoțească omenirea de atîtea mii de ani.